

KOVA

KOVOJ
TU IGYSI
SAVO
TIESAS

Politikos, ekonomijos ir literatūros savaitinis laikraštis
LIETUVIŲ SOCIJALISTŲ SĄJUNGOS ORGANAS.

PREKIUOJA:

metams	,,	2.00
pusmečiui	,,	1.00

ADRIAS:

1418 So. 2-nd Street.
Philadelphia, Pa. U.S.A.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER MAY 17, 1905, AT THE POST OFFICE AT PHILADELPHIA, PA.

Nr. 23

Philadelphia, Pa. 14 Birželio (June) 1907 m.

Metai III.

DRAUGAI, SKAITYKIT IR PLATINKIT „KOVA“!

Ko truksta musu kalbetojams.

VISI žinome, kokią turi svarbą ir jėgą kalbetojams žodis, pasakomas į minią, to nereikia čia aiškinti. Rašto žodis, sako, griauja sostus naikina neteisybes ir visus tamsybės darbus. Bet ne mažesnę turi vertę ir kalbos žodis. Ypač mums, lietuviams, kurių daugelis nė skaityt nemoka, prakalbos turi didelę svarbą agitacijoje ir propagandoje. Reikia tik prakalbas maž-daug pritaikinti prie praktikos, kaip abelnai agitaciją varant, o to da ir dabar mes nepermanėm. Nekalbu čia apie prakalbų sistematizavimą, sutaisymą tokį, kad iš prakalbų išeitų kaip ir liaudies universitetas, apie ką savu laiku rašė laikraščiai. Tam truksta mums spēkų, tam reikalinga tam-tikra organizacija, kuri, vienok, ne įvyks tarp mūsų. Bet kalbetojų agitatorių turime ne mažai ir kas kartas daugiau atsiranda. Ir atsiranda reikalas, kad kalbėtojai turėtų kokius abelonus nurodymus, kurių laikydamiesi galėtų savo kalbomis didelę naudą padaryti link žmonių susipratimo.

Vieni kalbėtojai puikiai sukritikuoja netikusį kapitalistų surėdymą, tą netikumą ir išnaudojamųjų skurdo didumą parodo daugybe faktų (atsitikimų), kiti tą parodo skaitlinėmis (statistika), tretį – liogiškais išvadžiojimais. Viskas tas labai gerai, tik tiek negerai, kad nėsam pripratę visokį darbą dirbant pirm visko turėti atmintyje to savo uždavinio praktiškumą, rupintis, kad pasėta sėkla tuojaus prisiimtų ir pradėtų sprogti. Reikia, kad prakalba užsibaigtų tuomi, kad iš klausytojų tarpo šokia tokia kuopelė susitvertų, kad atsirastų naujų skaitytojų ir tt. Svarbiausias dalykas, kurį turi padaryti kiekvienos prakalbos, tai raštų platinimas. Prakalba yra tai tik pakurstymas prie statymo, o skaitymas tai jau apsišvietimo darbas. Dėlto tegul įsitėmija visi prakalbų rengėjai ir kalbėtojai, kad jų svarbiausias uždavinys tai per prakalbas pardavinėti arba, kiek galint, dykai dalinti knygeles ir laikraščius. Anglai socialistai nepraleidžia nė vieno savo viešo susirinkimo, be literatūros. Kalbėtojai patįs vežiojasi ir po prakalbai kiekvienos knygelės turinį aiškina; išaiškinius gi

kiti draugai paima tą knygelę ir apnešioja susirinkusiems, ir teip daugybę raštų išparduoda. Žinomas dalykas, kad kalbėtojas pats turi but perskaitęs visas darbininkams prieinamas knygeles ir jų turinį teisingai ir gerai parodyti. Tada kiekviens nusipirkęs knygelę su smaltumu ją skaitys ir supras. Tokiu budu atsiekiama du dalykai: apšvietimas platinasi ir eina nauda už išparduotus raštus.

Tai yra praktiškas darbas. Teip reikia platinti apšvietimą-susipratimą. Ir medegą apšvietimui reikia gaminti iš apšvietimo įrankių, iš raštų, ne iš balių, kaip tai ikišiol daugelis mano.

Beto, kalbėtojai visados turi atminti, į kokią publiką kalbą, turi žiurėti, kad ji suprastų. Ne kartą girdėta nurodant statistiškas žinias, kurios gana svarbios, bet tik tiems, kurie žino, kas tai yra «milijonas», «bilijonas» arba «milijardas». Tokių skaitlinių daugelis mūsų žmonių nesupranta. Bet jeigu kalbėtojas bent keliais žodžiais — paveikslingai — parodytų, ką ta milžiniškoji skaitlinė reiškia, tai įspudis pasiliktų geras, o šiaip plika skaitlinė praeina be agitatyviškos vertės.

Be to viso kalbėtojams kartais truksta taktikos, — apie ką ne teip seniai ir «Kovoje», ir kituos laikraščiuose buvo rašyta. Bet tai jau kitas klausimas. Tai pasirodo, kad kalbėtojai patįs nežiuri, ar nesupranta, ar — pagalios — nenori suprasti mūsų programo, arba vėla neturi praktiškumo, ir nežiuri to, kad vieną syk kur įsidilginus, kitą syk tūnai nereikia sėstis. Gabus kalbėtojas gali ir priešingiausias nuomones skelbti, negaus... kiaušinių. Dėlko? Dėlto, kad jis tą nuomonę gražiai nuosekliai išveda ir tik ant galo stačiai ją parodo. Tuo tarpu kai-kurie kalbėtojai prieš išvadžiojimą stačiai pasako ką, da su papurijimu, ir nedvyvai, kad suerzina publiką.

KO NORI SOCIJALDEMOKRATAI?

LEKCIJA TREČIA.

4. Kaip socialdemokratija žiūri į draugijos klausimus.

IV. MOTERIŲ KLAUSIMAS.

(Tąsa).

GALIMA sakyti, kad prigimtieji moteriškės gabumai, jei jie ir skiriasi nuo vyriškio gabumų, išsiplėtus tikrai įvykus visiškam ekonomiškam, draugiškiniam ir politiškamjam moteriškės išsiliosavimui.

Dabar man pavelykite paliesti klausimą, labai tankiai išnaudojamąjį mūsų priešininkų suprantama, labai tankiai kvailiausiųjų iš jų, — klausimą apie *laisvąją meilę*.

Iš tųjų plėtojimosi istorijos dalykų, su kuriais aš jus jau supažindinau, aišku, kad ne ypatingoji lytiškoji meilė darė šliubo pavidalų permainas; šitoji evoliucija (plėtojimas) darėsi dėl visuomenės supratimo apie gerumą ir pritinkamumą ir galų gale spiriant prie to ekonomiškoms priežastims. Prie to viso mes žinome, kad individuališkoji (ypatingoji) lytiškoji meilė yra vienu stipriausiųjų žmogaus pajautimų, jeigu ne pačiu stipriausiuoju. Jau ant šito vieno pasiremiant mes galime pavadinti pasibaurėtina veidmainybę tą, kad apie šito prigimto pajautimo apsieiškimą kalba

kaipo apie kasžin kokį «nedorumą». Iš žmonijos istorijos mes žinome daugybę pavyzdžių, kaip šitas pajautimas apsieiškė su neapsakoma spēka. Ten, kur jam buvo daromos kliūtys, jis griovė jas su nenumaldoma jėga. Teip — pavyzdžiui, — kad ir buvo iš-pradžią naudingas vienmoterinis šliubas ir nors jis buvo ekonomiškųjų sąlygų vaisiumi, vis-tiek jis ilgai pasidarė retėžiais vyriškiui ir moteriškei. Ir pastebėtina, kad rymiečiai grasino savo moteris mirties bausme už sulaužymą ištikimumo, o bet ir šita grosa maža ką gelbėjo. Toliau, įvedus porinį šliubą, kada pirmu sykiu prasidėjo sugyvenimas vieno vyriškio su viena moteriške, nors neilgam laikui, įvyko kaip papildymas šitos šliubo formos teip vadinamas *geterizmas*, t. y. sykiu su valstybės pripažintuoju šliubu vyriškiui buvo duota tiesa turėt susinešimus ir su kitoms moteriškėmis. Įsigyvenus visiškai monogamijai (vienmoterybei), krikščionybės įvestajai, šitas šalyšliubis sugyvenimas vyriškio ir su kitoms moteriškėmis, ne vien su savo pačia, pasiliko užgintas, už jį religija baudavo, prakeikdavo. Bet ir šitie lytiškųjų susinešimų pančiai, dieviškąja valdžia pašvesti, buvo sumušti, ir tas, kas kitados buvo apsieiškimu paprastu, visuotinai priimtu, geterizmu, dabar pavirto į prostituciją [paleistuvystę], besislepiančią kokiam nors kampe, arba atvirą. Tai gi jus matote, kad šitasai pajautimas visada randa sau išeią, ir kad šios gadynės šliubas, stovintis neva ant tvirtos pagrindo, užlaikęs ikišiol savo senąją tikibiškąją formą, vis labiau ir labiau griūva. Ir mes matome, kad įvairių valstybių įstatymdavytėje vis daugiau ir daugiau atsiranda dalykų, rodančių, kad šita šliubo forma griūva — kaip tai: poros persiskyrimo palengvinimas, nebaustinumas atsitikus svetimoterystei, tiesos, apginančios persiskyrusiąją moteriškę, pripažinimas jai tiesų prie turčių, prie vaikų ir tt.

Bet jeigu persimainius pažvalgoms į susinešimą vedusio vyriškio su kitomis moteriškėmis, šiandieninė vadinamoji draugijos dora pagalios tatau apkenčia kaip kokį leistiną dalyką, tai ji — ta dora — ir dabar vadina didžiausiu nusidėjimu, jeigu tokį pat smaguravimą pasivelija sau moteriškė. Šitame dalyke negalima nematyti to ženklų, kad buvęsis vyrų viešpatavimas da ir šiandien anaitol neišnykęs. Teisybė, ir šitoje linkmėje jau daug kas persimainė. Kadangi visi pažeminimai, tekę moteriškės daliai už neištikimumą savo vyrui, nė truputį nepagelbėjo, tai pradėta užsimerkti ir prieš moteriškės «klaidas». Bet sykiu su tuo įsigyveno kuo-žemiausias, kuo-nedoriausias būdas tarp visų visuotinai priimtų melagystės būdų: atleidžia moteriškei josios klaidą tiktai tame atsitikime, kuomet ji esti gana gabi ir moka paslėpti savo klaidos pasekmes. Bet vargas jai, kuomet ji nėra perdaug gudra, ir svietas dažinos, kad ji išdrįso sekti prigimtąjį savo širdies patraukimą: pikti liežuviai ims iš visų įiegių dirbti, o tuo-tarpu — ir ta pati nedorybė — tie patys liežuviai priklausu tiems, apie kuriuos Kristus pasakė: «Kas jusų yra be kaltės, tas tegul pirmas meta akmenį». Pradeda plepėti, biauriai veidmainiauti, — dėlto žiūrint į tai darosi suprantama, jei Leonas Tolstoj su tikrai milžinišku piktumu prieina prie išvedimo, kad lytiški susinešimai turį būt abelnai pertraukti.

Šios dienos kapitalizmas pramanytu būdu palaiko teip įsigyvenusiąją prostituciją. Kuomet kitą syk prostitucija išsaudavo negandą ir jąją stengdavosi visomis priemonėmis išnaikinti, tai mūsų laikų kapitalizmas baisiai padidina skaičių moterių, priverstų pasidavinėti. Numazindamas vyrams uždarbius, kapitalizmas tuo pačiu atima jiems apsieidimo progą, priverzdamas juos ganėdintis bešliubiniais lytiškais susinešimais. Bet ta pati sunkenybė tenka ir moteriškei. Imti šliubą ji negali, dėlto, kad nėra tiek vyrų, kurie iš savo pusės galėtų imti šliubą. Neturėdama prie tam kuo pragyvent, ji nupuola teip, kad už grynus pinigus parduoda savo šventąją nuosavybę — savo garbę, savo kūną. Kadangi parsiduodančiųjų moterių, moterių, kurias vargas prispiria pasidavinėti, kas-karts vis daugiau atsiranda, tai ta aplidkybė daugiau priduoda

vyrams noro pasilikti nevedusiais.

Pagalios, šita skurdo ir purvo jūrė, šita didžiausioji mūsų galdynės gėda auga ir jos žymė darosi aiškesnė dėlto, kad moteriškė lieka be tiesų, kad vyras, pastūmėjęs moteriškę ant šito kelio, priverstas ją užsiimti tuoju pažeminančiu amatu, paskui, kada ji tikrai tuoju pradeda užsiimti, stato ją už įstatymų, palieka ją be jokios apsaugos, kad ir kasžin koki ižeidimai ir skriaudos ją patiktų.

(Toliaus bus).

Lietuvos socialdemokratų partija.

(UŽBAIGA).

VASARA ir rudenį 1905 m. Lietuvoje, kaip ir visoje valstybėje, darbas ėjo labai smarkiai. Tai šian, tai ten įsikurdavo naujos partijinės kuopos [didei sustiprėjo darbas Žemaičiuose, vos pavasarį pradėtas], senosios augo; atsišaukimai kuone atvirai buvo platinami; demonstracijos vis tankiau buvo daromos, spektakliai, laike kurių tankiausiai buvo mėtomi atsišaukimai teatre, baigėsi demonstracijomis [Šiauliuose birželio mėn.]; plačiai buvo renkami pinigai revoliucijos reikalams, ypač daug aukavo Amerikos lietuviai [1904 m. susitvėrė *«Lietuvių Socialistų Partija Amerikoje»*, kuri leidžia savo laikraštį *«Kovą»*, platina susipratimą tarp Amerikos lietuvių-darbininkų ir karštai remia revoliuciją Lietuvoje ir josios vedėją — Lietuvos socialdemokratų partiją]; sumažinimui valdžios pelno ir padidinimui revoliucionierių kasos nuo liepos mėn. pradėta griauti monopolius ir atiminėti pinigus. Beto partija nemažai prisidėjo prie dvaro darbininkų, kai-kur ir sodos darbininkų streikų vedimo, kurio tečiaus tankiausiai patis savaini iškildavo. Streikų vedime, [ypač Šiauliu, Panevėžio pav.], demonstracijų sutaisyme [Šiauliuose, Joniškyje, kur demonstrantai susirėmė su dragunais] ir šiaip revoliucijos darbuose atsižymėjo taipogi ir 1905 m. atsiradusioji, vadinamoji *«Draugo» organizacija*, neprigulintieji prie LSDP. [Lietuvos socialdemokratų partijos] socialdemokratai, leidžiantieji laikraštį *«Draugas»*, paskui pavadinusieji *Lietuvių Socialdemokratų Darbininkų Partija* ir rudenį tais pačiais 1905 m. susivienijusieji su senąja LSDP. Susivienijusi partija leido, be *«Darb. Balsas»*, ir *«Darbininką»*, nesusipratusiems darbininkams skiriamąjį laikraštėlį.

V.

Rugp. (05) mėn. valdžiai apskelbus apie betiesės Dumos įsteigimą, socialdemokratams netik nenurimo, bet išleidę atsišaukimą *Šalin caro duma!* toliau varė savo darbą. Spalių mėn. visoje valstybėje iškilo visuotinis geležinkelių, miesto darbininkų ir inteligentų streikas, prie kurio ir mūsų miestai [Vilnius, Kaunas], socialdemokratų partijų vedami, karštai prisidėjo. Streikas prispyrė valdžią išleisti spalių 17 dienos manifestą, kurio jį pasižadėjo padidinti būsimosios Dumos teises, leisti jai *spresti* vyriausiuosius valstybės reikalus ir apskelbė svarbiausias piliečio laisves. Streikininkai vėl stoji į kasdieninį darbą, tečiaus daugumas darbininkų tik laikinai, kol susirinks gana spėkų valdžiai nuversti ir, jei jau bus susirinkusi, Dumą, o jų vietoje įvesti žmonių valdžią ir tikrąją žmonių atstovybę, renkamąją visuotinu, lygiu, slaptu ir tiesiu balsavimu.

LSDP. ir gi nutarė toliau kovoti. Miestuose, kai-kur ir sodžiuose, ji vienijo darbininkus tam tikrose sąjungose [keliolika sąjungų Vilniuje, Kaune ir kitur], iškeldavo streikus, įtaisydavo mitingus, demonstracijas, tūkstančiais leido atsišaukimus. Ji tapo

pas mus tikru judėjimo vedėju, ypač nuo didžiojo 2000 lietuvių susivažiavimo Vilniuje 21 ir 22 lapkričio mėn. Tame susivažiavime jai pasisekė pergalėti «tautos suvadžiotojus» — visokius patriotėlius ir kunigus, patraukti žmones į savo pusę ir praversti nutarimus, kuriais lietuviai pasižadėjo boikotuoti valdžios įstaigas (valsčius, teismus, mokyklas, monopolius ir stoti kovon už Vilniaus seimą.) Po to susivažiavimo Lietuvoje prasidėjo atvira kova su valdžia, mums visiems gerai žinoma. Lietuviai varė rusus raštininkus, mokytojus, uriadninkus, daug kur išrinko naują valsčiaus valdžią, įtaisė miliciją; uždarinėjo ir griovė monopolius; daužė valdžios ženklus; mušė šnipus ir išdavikus; ginklavos. Nevien socialdemokratams, bet ir šiaip įsivardiję žmonės, kartais net kunigai, kurstė žmones prie pasipriešinimo valdžiai, platino susivažiavimo Nutarimus, partijos Manifestą, laikraščius, knygeles, atsišaukimus (*Vyrai, už ginklų!*, *Kokią mes turime įtaisyti tvarką* ir kitus). Iš Amerikos pinigai revoliucijos reikalams plaukte plaukė. Viskas judėjo; Suvalkų gub. judėjo net neveizint į tai, jog buvo įvestas karės stovis. Plačiai skambėjo daina «Atsisakom nuo senajo svieto». Partijos organizacijos visur sustiprėjo. Rygoje pradėta išleizdinėt spaudzintąjį lapelį *Pirmyn*. Peterburge susitvėrė LSDP. kuopos ir komitetas.

Liovėsi kunigai socialdemokratams keikė. Valdžia neįmanė ką bedaryti. Valdininkai bėgo iš Lietuvos. Tas pats ir kitur buvo. Bet neilgam: valdžia susigrobus ir pinigų pasiskolinusi, visoms keturioms šoko revoliucijos malšinti taip pas mus, kaip visoje valstybėje. Ir pergalėjo Maskvos sukilėlius. Nesulaužė jos nė antrasis darbininkų streikas (Grudžio mėn.), prie kurio ir Lietuvos darbininkai gerokai buvo prisidėję. Kareivių būriai-skraidnuoliai paskrydo į visas puses. Pradėta mušti, šaudyti. Daugybė revoliucionierių įkliuvo į valdžios rankas, kiti turėjo bėgti ar slėpties. Kunigai vėl ėmė keikti socialistus. Atsirado begalė išdavikų, šnipų. Socialdemokratų vardu visokie niekšai ir pasileidėliai pradėjo plėšti, mušti. Valdžia viena ranka gniaužė revoliucionierius, kita mojavė į žmones, viliodama juos kiek pagerintais senais pirma rinkimais į daugiau jau tiesų gavusią Dumą. Baimė apėmė žmones. Jie jau bijojo eiti paskui socialdemokratams. Pradėjo galvoti ir apie Dumą, prieš kurią buvo pasižadėję kovoti.

LSDP. gerokai apsilpo, labiausiai sodoje. Nuo jos atkrito ne maža linkstančiųjų prie jos ankčiau žmonių, ypač ūkininkų. Daugybė partijos veikėjų nebegalėjo dirbti. Laikraščiai nustojo eiti. Tečiaus ji nenuleido rankų. Jos konferencija sausio mėn. (1906 m.) pastebėjo silpnas partijos puses, nutarė sodoje užsiimti labiausiai darbininkais, išdirbti kuodaugiausiai tinkančiųjų partijos darbu žmonių, nutarė, kokius reikia leisti laikraščius, knygetes, atsišaukimus. Partijoje užėjo kalbos apie susivienijimą su kitomis darbininkų partijomis. Šiaip žiema buvo sunki.

Viskas atgijo pavasariui atėjus. Nors apsilpusi sodoje partija negalėjo sulaikyti žmonių nuo dalyvavimo rinkimuose į Dumą, bet miestuose josios ir kitų partijų vedamųjų darbininkų dauguma atsisakė rinkti. Ji atmušė vieną draugą iš Suvalkų kalėjimo. Užmušta biauuruji Anykščių pristovą Orlovą. Suvalkų gub. partijos pradėta bausti šnipus, plėšikus. Kaune kartu su kitomis partijomis įtaisyta demonstracija per mirusiojo kalėjime studento *Jono Jachaveičės*, veiklaus partijos žmogaus, laidotuves. Nuo gegužės mėn. pradėjo eiti Vilniuje jau socialdemokratų laikraštis lietuvių kalba *Naujoji Galdynė* (o «Darb. Balsas» ir «Darbininkas» nustojo eiti), birželio mėn. ir lenkų kalba *Echo* (užsieninis «Echo» teipat jau nebeėjo). Abudu laikraščiu pradėjo smarkiai kovoti su visokiais darbininkų priešais — valdžia, kunigais, dvarponiais, buržuazų partijomis; persekiojami, atiminėjami jie dėlto eina ir dabar. Išsirūpinta gauti leidimą platinti šias seniau uždraustusias partijos knygeles: *Ar dabar yra baudžiava*, *Varžytinės*, *Seniems kanauininkams*, *Ašis*, *Spartakas*, *Komunistų Manifestas*, *Apie*

Konstitucija, Partija, klesa ir visuomenė, Darbo diena. Jau Vilniuje išleista: Kas iš ko gyvena, Kas tie socialdemokratai, Sutrupinkime darbo laiką ir kitas.

Vasarą, neveizint areštų teip sodoje, teip mieste, partijos darbas daug sustiprėjo. Partijos rūpesniu iškelta daugybė ūkio darbininkų streikų; jiems pasibaigus, pradėta steigti ūkio darbininkų sąjungas. Partijos kuopos susitvarkė. Kai-kur vėl prasidėjo «pamokslai». Visą vasarą partija besirengė prie VII susivažiavimo, kuopose tarėsi apie klausimus, kurie turėjo būti pakelti šiame susivažiavime, rinko kuopų atstovus į susivažiavimą. Policijos šnipinėjimai neleido susirinkti visam susivažiavimui, o tik svarbesniems partijos veikėjams. Savo konferencijoje rugsėjo mėn. jie susitarė link daugelio svarbiųjų partijos reikalų, nutarė — jei bus tam tikros sąlygos — dalyvauti rinkimuose į naująją Dumą, pavedė Centro Komitetui susitarti su kitomis darbininkų partijomis link LSDP. susivienijimo su jomis.

Kiek einančiųjų aukštesnius mokslus tampa bepročiais?

Dr. R.W. Ossining laikraštyje «New York Medical Journal», prisilaikydamas senos nuomonės, jogei moterims mokslas yra nereikalingas, parodo statistiką New Yorko Valstybės, kiek einančiųjų aukštesnius mokslus gauna proto sumaišymą. Per aštuonerius metus, prieš 1902 m. iš 35.006 moterių, ėjusių aukštesnius mokslus, pateko į ligonbutį 15.059, kaip sergančios protlige, arba 42 procentai (42 iš šimto). Iš 36.422 vyrų, lankančių tą patį mokslą ir per tą patį laiką, sirgo protlige 6.912, arba 16 procentų.

Dėlko toks didelis skaitlius gauna proto sumišimą? Dėlko iš moterių daug didesnis nuošimtis, negu iš vyrų? Dėlko moterių, kurių daug mažesnis skaitlius lanko aukštesnes mokyklas, 42 proc. patenka į beprotnamius, o vyrų tik 16 proc.? Dėlko moterims sunkiau yra atsiekiamas mokslas, negu vyrams?

Dėlto, kad moters silpnesnės, jos reikalauja geresnės ištaigos, negu vyrai, o tuom nieks šiandien nesirupina.

Nebūtų tokio pavojaus, nestovėtų beprotybė prieš akimūsų moksleiviams, jeigu nebūtų tų, kurie ją gimdo.

Pakol gyvuos kapitalistų luoma, išnaudojanti visuomenę, pakol viešpataus kapitalistų valdžia, kolei darbininkai nepareikalauš visuotinos draugijos tvarkos permainos, tolei ir protligė, ir džiova, ir kitokios ligos bus nuolatinėmis viešniomis mūsų mokyklose ir kitokiose viešose įstitucijose. — [Pagal «Daily People»].

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Rusija. Subatoj patilpo laikraščiuose ilgas telegramas, parodantys visas smulkmenas revoliucionierių suokalbio, 13 balandžio pasikėsiusio ant caro gyvybės. Pasirodo, kad viena universiteto studentė papirko (o tame lošė rolę ir meilė) gvardijos kazoką, vie-

na caro miegstubės sargų, kurs ir pakišęs «pragaro mašinas» po caro ir caruko lova. Ta mergina ir kazokas pabėgė, nors 26 ypatas tą naktį areštavo. Apie teisingumą to pranešimo, nieko negalima spręsti. Nes pati policija ir juodašimčiai tokią komediją moka lošti. Praneša, kad neseniai atsitikė du šuviai, taikinti į Odesos general-gubernatorių yra labai keistas ir slaptingas atsitikimas. Nieko neužmušta, ir kur gi juodašimčiai šaus į savo gerbiama vadovą, jiems tik reikia papyškut, pajudint valdžią, kad ta palieptų jiems skersti žmones. Tą syk buvo daugybė žmonių areštuota, daugelis nukentėjo dėl tų juodašimčių šposų.

Praneša per Paryžių, kad Stolypinas, ministerių pirmininkas, atsiskakęs nuo tarnystės, būk už tai, kad caras su jo nuomone nesutaukęs. Ta žinia neužtvirtinta. Valdžia norėjo išleisti tris įstatymus: 1) kad visi kurie pagiria politiškus pasikėsimus ir valdžiai priešingą agitaciją, būtų baudžiami, 2) kad neištikimi valdžiai būtų iš kariumenės išvaromi, 3) ministeriai reikalavo uždėti bausmę už naminį mokymą Lenkuose [tai-gi ir Lietuvoj]. Visi tie inčimai nupuolė po didele balsų dauguma. Iš to pasklido gandas, kad duma būsiant paleista. Apie tai vienok seniai kalba. Tai lyg kokia komedija ta duma. Valdžia ją norėtų išvaikyti, bet ji neduoda svarbios priežasties. Teip ir būva sau duma nieko negalėdama padaryti. Peterburge sukilo prieš valdžią uzarų 4-sis švadromas caro gvardijos, už tai, kad persunkiai juos laikė. Laikraščių konfiskavimas eina po senovei. Pasikėsimai ant biauresniųjų caro bernų vienur-kitur pradeda tankiau atsitikt. Lodziuje ant syk keletą policijantų ir jų vyresniųjų nudėta.

Daugelis žmonių keliauja į Siberiją, tikėdamiesi, kad ten bus geriau gyvent, nes viduryj Maskolijos valdžia neduoda gyvent ramiai.

Austrija. Pereitą kartą minėjom, kad į Austrijos parlamentą išrinkta 85 socialistai. Paskutinė sūskaita parodo, kad išrinkta 90. Tai da nė vienam parlamente iki šiol nebuvo tiek daug socialistų atstovų. — Dabar tarp socialistų kyla klausimas, kad jų atstovų tiek daug yra, tai ar jiems vėta reikalaut vietos parlamento prezidiume. Bet kadangi prezidiumo prievolėje yra saugoti cėsoriaus garbę, tai socialistai turbūt teip pasiels, kaip jų draugai Vokietijoje: neužims nė vienas socialistas vietos prezidiume.

DARBININKU JUDEJIMAS SVETUR.

Iš Prancūzijos miesto Beziers pranešama: Perpirklės, ką par-davinėja ant rinkų, padarė ties miesto valdyba demonstraciją, kai-po protestą, kad valdyba laike vynyų darbininkų parodos neiškėlė ant valdybos namo vėliavos. Vienas policistas šovė į minią. Tas sujudino ją teip, kad apgulė valdybos namą, išlaužė vartus geležiniais buomais, iš dviejų salių išmetė visas įtaisas ant gatvės ir uždegė. Po to minia išsiskirstė. Da bandė paskiau išlaušti kitus vartus, bet liko be pasekmės. 10 ypatų tame liko sužeista.

* * *

Prancūzijoje beveik visuose uostuose [portuose] įvyko streikas uostų darbininkų ir jurininkų; tas grėšia pavojumi visai pirklybai. Tas streikas apima 117.000 jureivių, kurių tarpe 25.000 tarnauja karės laivyne. Streikas kilo iš to, kad valdžios sumanymas pakelti atsitarnavusiems jureiviams pensijas nuo \$40.80 iki 72.50 ir kapitonams nuo \$156 iki \$200, yra skaitomas permenku. Laidų kompanijos tuojaus šoko prie valdžios, kad ta apmalšintų streiką.

* * *

Airijoj [Irlandijoj] eina smarki agitacija valstiečių priešais dvarponius ir didelius arendatorius, ypatingai, kurie laiko dideles ganyklas, ir pradeda darytis sukilimas: apygardėse Roscommon Kings ir North Tipperary buvo riaušių. Valstiečiai griauja užtvarus ir paleidžia gyvulius, arba išgena juos iš ganyklų. Jie reikalauja, kad žemė būtų parandavota mažais gabalais biedniems žmonėms.

Iš Amerikos darbininku gyvenimo.

Vakarų Kalnasių Federacijos susivažiavimas. Kad ir didelius persekiojimus nukentė Koloradoj ir kitur kalnakasių unijos, vienok nesustabdo Vak. Kalnakasių Federacijos augimo ir plėtojimosi. Metinio jos susivažiavimo, Denver, Colo., apyskaita parodo, kad per vienus metus iki šiam birželio mėnesiui priaugo 10.000 naujų sąnarių. Federacijos prezidentas Karolius H. Moyer ir sekretorius Wilhelm Haywood apkalti Boise (Idaho), dabar eina jų byla, bet jie ir dabar laiko viršininkystes, o jų vietas tuo tarpu užima vice-prezidentas C. Mahoney ir James Kirwan. Teip ji pasirodo, kad, ačiu tai Kalnakasių Federacijai, uždarbiai pasididino, 12-kos valandų darbo diena amžinai išnyko, užleizdama 8-ių val. darbo dienas.

Visuotinas streikas ir lokautas. San Francisco mieste, Kalifornijoje, jau daugiau kaip 3 savaitės prasidėjo tramvajų (karų) streikas; o dabar jis jau nėra vienų tramvajinių darbininkų ir kompanijų savytarpine kova: tai abelna kova kliasų — darbininkų su kapitalistais. Pabrikantai uždarinėja savo pabirkus, jei darbininkai nenorėję nusileist. Darbininkų unija uždeda 50 dol. baumsės tiems sąnariams, kurie bandytų sėsti ant tramvajaus; ji reikalauja, kad ir sankrovų savininkai nesiųstų savo darbininkų važiuoti tramvajais, o kas nepaklauso, tą boikotuoja.

Bovėlna pabrango. Vaizbos prekių statistika parodo, kad Amerikoj per paskutinius du metus visokių siūlų ir bovėlnos prekė pakilo dvigubai, ir tik paskutiniais dviem mėnesiais pakilo 20%. Prekės nuolatos auga dėlto, kad susitvėrė bovėlnos trustas, bet tuo pat laiku bovėlnos pabirkuose dirbanti vaikai ir moters negavo nė cento viršaus. Vargas eina didyn teip lygiai, kaip ir visokių pirkinių kainos (prekės).

Bravorų darbininkai išmesti iš Federacijos. Visos bravorų darbininkų organizacijos, iki šiol priklaususios prie Amerikos Darbo Federacijos; prašalintos iš jos, pagal norą josios prezidento Gomperso. Mat Gompersui nepatiko, kad bravorų darbininkai visi, nežiūrint, ar dirba prie alaus, ar dirba bravoruose kaipo staliai, šaltgeležiai ar kitoki — buvo susirišę į vieną uniją. Gompersas juos norėjo perskirti, ir tą jis padarė. Tikrieji bravorų darbininkai priešinosi tam, tai liko atmesti nuo A. D. Federacijos.

Na, ar toki darbininkų vadovai netarnauja kapitalistams, kad teip silpnina ir skaldo darbininkų vienybę?

Naujas geležies pabirkas, yra plieno trusto statomas Chicagoj ant kampo 94-os gatvės ir Escanaba ave., už \$100.000. Jau mede-ga gatava, ir neužilgo pradės eit darbas. Dirbs žinoma daugiausiai neunijistai, kuriuos geriaus pabirkantai gali išnaudoti, o kurių tarpe daugiausia yra lietuviai, lenkai ir slavakai.

Haywoodo byla.

Boise, Idaho. — Prisaikdintieji teisėjai jau išrinkta (išviso, kaip paprastai, 12). Jų tarpe yra 4 demokratai, 8 republikonai, ir nė vieno socialisto. Toks teismas teis, — išliuosuos ar lieps pakart — darbininką—socialistą darbininkų sąjungos vadovą Haywoodą ir jo draugus Moyerį ir Pettibone. Tik vienas teisėjas yra buvęs kalnakasiu trumpą laiką, o kiti nieko bendro neturėjo su kalnakasių unija, nieko apie ją nežino, ir teis josios viršininkus. Daugumas teisėjų nėra gimę Idaho valstybėj, o du yra atsikraustę iš Kanados; dauguma ukininkai (farmeriai).

Teismas atsidarė utarninke, birželio 4 d. Teismo galerija pilna žmonių. Visur landžioja Pinkertono šnipai, kaip kirminai po puvantį kuną. Šnipai, provokatoriai ir padidintoji atviroji (policijos, milicijos) sargyba po miestą slankiodami tartum prisipykę nori sujušinti žmones, pakelt sumišimus, kad būtų proga nužudyt apkaltintuosius.

Haywoodas sunkiai apsirgo kalėjime, ir daktarai atrado, kad... užnuodytas. Spėja kad tai nuo blogo kalėjimo oro, ar nuo ko kito, o gali but, kad tyčia tas buvo užtaisyta valgyje.

Haywoodą, atsidarius teismui, pirmiausiai skundė valstybės skundikas pusprokuratoris Hawley, užmąsdamas visas, kada nors buvusias ir vak. kalnakasių Federacijai priskaitomas riaušes. Teip užmetė Haywoodui kruviną kovą, buvusią Couer d'Alenes 1899 m., nors tuomet jis nebuvo net sąnariu tos Federacijos.

Advokatai Richardson ir Darrow kelis kartus turėjo protestuot ir šaukt pusprakuratorių prie tvaikos, neišeit iš bylos vėžių, netraukt tokių dalykų, kurie nieko bendro neturi su byla! Bet teismas varo savo, ir iš to matyt, kad byla eina prieš visą kalnakasių Federaciją, ne vien prieš jos viršininkus.

Ketverge (6 birž.) atvesta teisman vyriausias liudytojas ir užmušėjas Harry Orchard, iš kurio pernai metais šnipų vyresnysis Mc Portland išgavo «išpažintį», buk jis per 1903 m. streiką buvęs Haywoodo ir Moyerio papirktas už 500 dol. ir dinamitu išardęs kasyklą Vindicator Koloradoj. Tas turi sąryšį ir su gubernatoriaus Steunenbergo nužudymu, už ką Haywoodas kaltinamas.

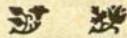
Orchardas—galvažudys, matomai išmokytas, kaip turi šnekėt. Jam esant teisme, Haywoodas nenuleido nuo jo akių, kuomet jis į Haywoodą nedrįsta pažvelgti ir saugojasi sutikti jo akis. Jis pasisakė, kad tikroji jo pravardė Alfred Horsley; gimęs Kanadoj, 1866 atvykęs į Jungt. Valstybes ir 1899 m. pradėjęs dirbt kasyklose apygardoj Burke, Idahoj.

* * *

Pereitam «Kovos» numery minėjom įspudingą žinią apie buvusiojo Kolorados rakalio janarolo Bell'io aiškinimą; dabar prie to rišasi kita dideliai įdomi žinia, kaip kapitalistai stengiasi užčiaupti burną tam Bell'iu. Vienas anglių ponas iš Kolorados rašo laišką į Chicagą vienam savo draugui apie

tai, kaip nuraminti Bell'ių. Tas milijonierius rašo, kad darą visokias tarybas su senatoriais ir teisėjais ant vietos, bet būtų gerai pasidarbavus ir Chicagoj; Belliui reikią įtaisyti kokią aukštą vietą kur Washingtone ar užsienyje, tai, girdi, jis nutilsiąs. Reikią, kad prezidentas Roozeveltas tame pasakytų porą žodelių savo draugui Shermanui Bell... Bell šnekąs, girdi, ne dėlto, kad jis norėtų «teisingo» teismo, o tik kad padaryti įspūdį; dėlto, ešą, jį ir nutildyt galima greitai.

Tai tokio turinio laišką sugriebė ir apgarsino «Chicago Daily Socialist». Apie jo tikrumą tuo tarpu nežinia, išrodo lyg satyra, bet teisinga, nes suprantamas dalykas, kad kapitalistai su savo valdžia visomis spėkomis stengsis numaldyti savo bičiulį, kurs teip neseniai jiems tarnavo savo pekliškais darbais. Tame laiške da pasakyta, kad «Orchardą puikiai išmokino Mc Portlandas ir viskas eis tolyn pagal duotus nurodymus».

Kanados mokytojų algos.

Kanados mokytojams vyrams mokama vidutinė metinė alga yra 486 dol., o moterims mokytojoms tik \$ 245. Aukščiausia alga mokytojams mokama Britiškoj Kolumbijoj: vyrai gauna \$ 677, moters — \$ 553. Žemiausią algą gauna vyrai mokytojai Prince Edward Island'e; jie čia gauna 246, kuomet Quebec provincijoj moters mokytojos gauna \$ 138.

SANJUNGOS REIKALAI.

LSS. II Rajono konferencija.

Gegužio 19 d. atsibuvo LSS. II-ro Rajono konferencija, Philadelphia, Pa. Konferencijon pribuvo šie draugai: 1-mos kuopos, Philadelphia, Pa.: S.Mankus, J.Lukoševyčius, J.Stirbis. 14-os k., Baltimore, Md.: P.Grinius. 42-os kp., Easton, Pa.: J.B. Jusaitis. 31-mos kp., So. Bethlehem, Pa.: P.Masulevyčius. Wilmington, Del. kuopos: M.Dovidaitis.

1) Organizatorius rajono drg. J.B. Jusaitis pranešė, jogei konferencijon nepribuvo sekretorius, išdininkas ir knygius; teip-gi kiti pribuvę draugai pranešė, kad jiejei visiškai atsisako nuo tarnysčių.

2) Konferencijos pirmsėdžiu išrinktas S.Mankus, raštininku — P.Grinius.

3) Neėsanč protokolą, rajono organizatorius pranešė pereitos konferencijos nutarimus: «Darbuotis agitacijoje socializmo, nesikišti į Sąjungos rėdą, rengt prakalbas ir išleidinēt agitatyviškus lapelius». Bet iš tų užmanymų da nėra niekas atlikta.

4) Likosi nutarta, kad prie II-rojo rajono laikytis šiom penkiom kuopom, nežiurint valstybių rybų: 1) Philadelphia, Pa.; 2) Easton, Pa.; 3) So. Bethlehem, Pa.; 4) Wilmington, Del.; 5) Baltimore, Md.

5) Konferencijas laikyt paeiliūm, kiekvienam mieste, kur

yra rajono kuopos.

6) Kuopos, negalinčios prisiųst delegatų į konferenciją, gali savo sumanymus paduoti raštu.

7) Nutarta išleisti agitacijos lapelius, tą darbą apsiēmē atlikt: J.Baltrušaitis kaip surėdytojas, J.Stirbis ir J.B. Jusaitis. Teip-gi ir draugai kuopų, prigulinčių prie rajono, gali savo sumanymus prisiųst redaktoriui, kurs sutvarkys ir atspauzdīs. Atspauzdinti turi būt iki 15-tai d. birželio ir išsiuntinēti kuopoms. Lėšos iš rajono išdo. Tolesni išleidinėjimai panašių lapelių eis pagal rajono konferencijų nutarimus.

8) Teip-gi, atsitikus kokiam nepaprastam atsitikimui bent kuriam mieste: streikui, ar kitokiam sumišimui tarp darbininkų, kur matysis reikalinga agitacija, turi kuopos nariai parašyt atsišaukimą ir pasiųst rajono komitetui, kuris juos atspauzdins ir ūmai priduos reikalaujantiems.

9) Wilmingtone, Del., parengti prakalbas rajono lėšoms; kalbėtojus parupins 1-ma kuopa LSS. su žinia rajono komitetu.

10) Prieš rajono konferenciją, vietinė kuopa turi parengt kokią pokilį naudai rajono.

11) Draugui J.B. Jusaičiui kelionės lėšas nutarta užmokēt pusę iš rajono išdo, kaip rajono organizatoriui ir pusę iš vietinės kuopos išdo, kaip kuopos delegatui.

12) Lėšas kelionės rajono komitetui į konferencijas mokēs iš rajono išdo.

13) Į vietas atsisakinsiu komiteto narių likosi išrinkti nauji, kurių tarnystė skaitysis iki Naujų Metų: — organizatorium J.B. Jusaitis, kasierius J.Lukoševyčius, sekretorius A.Bernotas, knygius palikta išrinkt metinėje konferencijoj.

14) Busimoji konferencija bus Wilmingtone, Del., antroje pusėje liepos m.

15) Į Veikiamąjį Komitetą LSS. iš mūsų rajono išrinksime sąnari per busimąją konferenciją.

16) So. Bethlehem parengt kokią apvaikščiojimą; apie tai pasirūpins kuopos delegatas ir praneš rajono komitetui, kurs savo lėšoms parengs.

17) Senas kasierius ūmai turi prisiųst visus esančius rajono pinigus naujamjam kasieriui.

18) Delegatai savo kuopose turi pranešt, kad rinktų pinigus kaip, kur galint: ar paskolinant, ar aukaujant, išleidinėjimni socialistiškų raštų.

19) Užmanius draugams likosi surinkta aukų, «Literatūros fondan» tarp kuopų delegatų 2.12.

Konfer. sekr. P.Grinius.

Drauges ir Draugai: —

PAVERZDAMI, Waterbury'j, savo seną-netikusį vardą dalyku praeities, pasielgėme išmintingai: bet skirdamiesi «Sąjungą» vėl suklydome... Suklydome, nes «sąjungos» prasmė — pagal žodynų išvadžiojimus — tetinka tik astronomiškiems, kemiškiems, anatomiškiems ir tolygiams subjektams, kuomet jie randasi tam tikrose veikmėse ar pozicijose; teipgi matematikai, gramatikai, tuloms ekonomiškoms operacijoms ir tt., bet ne politiskam kūnui. Ir angliškai tai *conjunction* arba (tuluose procesuose) *combination*, o ne «Federation», kaip kad «sąjunginiai» manē. «Federacija» (Federation) gi, mums — absoliutiškai vienaip manantiems ir veikiantiems lietuviams-socialistams teip pat netinka, nes tai «savą rėdą palaikančių o abelnos sėbrystės dėlei vienyjančiųjusių» valstijų vardas!

Žinokite, Draugės ir Draugai, kad dabartis tai gimdytoja atieties. Jei tad nesąmonę sėsim ir ją apsimetimu ar užsispyrimu trę-

šim, ir teaugš mums vien tik ginčai, pašaipymai, gėda; o iš protiškios kudiškystės išaugus — vėl bereikalingi: darbas, gaišavimas, kaštai. Todėl ir taisykim klaidą, kol ji da tik žodis, o ne kūnas, sakau: kol vardas da ne juodoja nė konstitucijoj, nė privolėj. Jei pasivadintume «Lietuvių Socialistų Draugystė, Susivienijusiose Amerikos Valstijose», sutrumpintai «L.S.D.A. (užtektų tik «A.» — Amerikoj), angliškai: «Lithuanian Socialist Society of America», man rodos padarytume atsakančiausiai, nes «draugystės» prasmė yra labai plati ir mūsų organizacijai tinkamiausia. Todėl leiskim protui veikti ir rinkimės vardą ūmai, nes tai reikalinga išgavimo privolės dėlei.

Jūsų dėl revoliucijos

J. Perkunas.

Kas tai yra dvasiškas maistas.

Garsus mokslinčius Hanry Clay teip yra pasakęs:

«Protinga motina ir geros knygos šuteikė laimę mano gyvenimui.

«Motina mano buvo labai biedna, bet savo išminčia niekuomet nebuvo perbiedna ir pirkto savo vaikui knygas.

«Tas reiškia didelę vergystę ir skurdą tiems, kurie kenčia badą dėl stokos dvasiško maisto.»

Daugelis mūsų brolių darbininkų randasi, kurie amžinai badą kenčia dėlei stokos dvasiško peno. «Kovos» skaitytojai, atkreipkit savo atsibudusią akį ant jų, pasakykit jiems — tegul užsirašo «Kovą», kur ras užtektinai dvasiško maisto.

Ką sako Napoleonas Benaparte.

«Parodykit man šeimyną, kuri skaito o aš jums parodysiu žmones, kurie valdo svieta.»

Skaitytojai, parodykit «Kovą» darbininkams, kurie da jos nematė, o «Kova» jiems parodys, kas naudojasi iš jūsų truso. Nuo šio laiko «Kova» paduos daug statistiškų žinių, kurios kaip ant delno parodys skriaudos didumą. Tėmykit į tai!

Korespondencijos.

Pittsburg ir jo apielinkė. — Netikėtai atsilankė pas mus drg. Grigaitis, atstovas LSDP. Nors umai atvažiavus neturėjom laiko gerai surengti prakalbas, o kas labiausiai drg. G. pranešė, jog jis tik iki XXII seimui SLA. tegalėsiąs pas mus pasilikt, todėl ir sukrotom visi kas gyvs galįs pasinaudoti iš geros progos. Dvi savaitės laiko, o čia tiek darbo.

19 d. gegužės po piet, Liet. Mokslo Mokslo Dr-stė surengė prakalbas Pittsburg, ant South Side. Žmonių buvo nedaugiausiai, nes nebuvo kada gerai apgarsint. Kalbėjo drg Grigaitis (dvėjuose atvėjuose) ir drg. F.Bagočius; dainavo solo drg. F.Žukas, ir deklamavo eiles muzutė mergaitė — vos 4 m. — Biruta Paulekiutė. Grigaičio kalba matyt padarė gerą įtekme ant susirinkusių, nes paraginus dėt aukas, sumetė suvirš 37.00 kuriuos LM.Dr-stės komitetas su vardais ketino pasiųsti «V.L.» Susirinkimas nusisekė labai gerai ir publika

matyt buvo buvo užganedinta.

Tą pačią dieną vakare «Laisvės» draugystė Allegheny parengė prakalbas. Kalbėjo teipgi drgg. Grigaitis ir F.Bagočius. Reikia stebėtis iš drg. Grigaičio pajiegy. Kalbėjęs Pittsburge kokias dvi ir pusę valandos, tiek pat kalbėjo Allegheny. Surinkusių buvo apie 150 ypatų. Sasirinkusieji sumetė 30.00 revoliucijos reikalams (kuriuos čion prisiunčiu, pasiremiant ant nutarimo III Sus. LSS.)

24 d. gegužio vakare 57 kuopa LSS. Wilmerdinge, Pa. surengė prakalbas, kur kalbėjo drg. Grigaitis. Susirinko visai mažai žmonių, nes vos apie 50, priežastimi to mažo skaitliaus atsilankiusiųjų, tai viena, jog darbo diena, o kas svarbiausia, tą dieną buvo išmokesčio diena, todėl salionuos buvo galima gausnesiai žmonių užtėmyt. Tas mažas susirinkimėlis sumetė 17.00 aukų.

25 d. gegužio vakare 55 kuopa LSS. Mc Kees Rocks, Pa. surengė vakarėlį. Subatos vakaras, tai į susirinkimą atėjo ir «užsitraukusių» todėl pora buvo tokių, kurie per prakalbą drg. Grigaičio balsiai žvaigždes skaitė. Kas įdomiausia, tai jog mūsų klebonas kun. Vaišnora netik kad žmonių negrasino nuo prakalbų, nei ne keikė, bet svetainėj nėsant kedzių, savo paskolino su išmetinėjimu, jog tai but galėjęs atsibut susirinkimas ir pobažnytinėj salėj. Tai mažas daiktas, rodos, bet vienok koks skirtumas matyt tokį vyrą, paduodantį pagelbos ranką, ir kitą jo draugą susirietusį, bekeikiant savo draug-žmones, kovojančius su šios dienos nedora tvarka: Vos už milios Allegheny'o Abromickis (kaip nuo parapijonų girdėt, tai žydas-perkrikštas) pamatęs dalinant apskelbimus dėlei prakalbų Grigaičio, puolęs ant vaikino ir su dantimis regis nugriebė kertes kokių 60 apgarsinimų. Su kitais į krutinę įsikibęs draskės, ir visa ta komediija buvo labai humoristiška, labiausiai, jog tam «didvyriui» besiplėšant ir ant 5 ronų p. Jėzaus keikiant apskelbimų neimt, parapijonas viens po kitam pasiēmė ir paskui ant susirinkimo atėjo.

Publikos buvo apie šimtas žmonių ir aukų surinkta su virš 17.00.

Iš Wilmerdingo ir Mc Kees Rocks draugai sakės pinigų prisiųsią «Kovos» red.

Dom. J. Bagočius.

Taunton, Mass. — 12 gegužės dr-tė «šv. Kazimiero» čia parengė prakalbas. Kadangi lietuvių šiame mieste yra nedaug, tai reikia džiaugtis apščiu susirinkusiųjų bureliu. Žmonėms labai patiko draugo J.Zubo prakalba. Kuomet jisai kalbėjo apie karę, ne viena moteriškė apsišluostė ašaras. Antras kalbėjo ką-tik atvažiavęs iš Rusijos literatas Antonov. Jis daug ko papasakojo apie Rusijos revoliuciją ir apie dabartinę dumą. Nurodė, kad žmonės sukilę vargų ir bado prislėgti, kad badas neduosęs jiems nurimt, kol valdžia nepereis į žmonių rankas. Iš jo kalbos galima buvo suprasti, kad caro valdžia netik nenuslopis revoliucijos, bet da sustiprįs ją. Drg. Antonovui nurodžius, žmonės suaukavo naudai badaujančių Rusijoj 9.75. A.Baginskis ir Anelija Masidlauskaitė paaukavo po 1 dol., J.Baginkas, Kušleika ir P.Šukis po 50c.

Kiti visi — po 25c. Vardu badaujančiųjų Antonov dėkavo-jo aukautojams. Pinigai bus išsiųsti į Rusiją, bet kol kas laikosi pas «šv. Kaz.» d-tės kasierių. Už salę užsimokėjo pa-tįs dr-tės sąnariai. Męs Tauntoniečiai galime pasigirti prieš kitus, nes niekam nežinomam miestelyj atsirado gan daug susipratusių žmonių, ir mūsų d-stė šv. Kazimiero pirmiau-siai parsikvietė agitatorių Antonovą.

V. Szukevyčius.

Bayonne, N.J. — Mūsų nauja kuopa vos susitvėrusi tu-rės pakrikt, jeigu da męs savo reikalus teip vesim kaip lig šiolei. Tiesa, čion męs nedaug, tik 7, bet ir tie silpnai laiko-si. Susirinkimo da kaip ir neatsibuvo, o jau tris mėnesius praleidom; taigi pasirodo, kad abejojam! Lietuviai čion tam-sųs, jokių lietuviškų skaitymų neskaito, o jau lietuvių skai-čius siekė 700. Ir ko iš tokių žmonių norėti, kurie netur ap-švietos; nors jį kankįs kapitalistas kiek įmanydamas, jisai visada nusižeminęs kojas bučiuos savo kankytojui. Patarčia mus kuopos draugams, jeigu męs stojom eilėse savo brolių darbininkų socialistų ir užsidėjom tą vardą, taigi pradėkim dirbt nenuilstančiai, prikalbinkim daugiau draugų, o pama-tysim, kad męs darbas kyla aukštyn; ta apšvieta, tie sveiki skaitymai atneš mums ateityj kaipo-nuskriaustiems didelius vaisius!

K. Draugas.

Chicago, Ill. Gegužio 12 d. atsibuvo iškilmingas apvai-kščiojimas «Liuosybės» draugystės 10 metų sukaktuvių.

Draugystė, rengdama tokį iškilmingą apvaikščiojimą,

Rusijos istatymdavyste.

SMI kaltas, jūsų viršenybe, šatreso neliko — išgėrė.

— Na, tai duok koniako.

— Ir teip, Petro Mikolai, jūs kalbate apie naujo budo reikalingumą?

— Ne, tai ne budas, o elementariški įstatymai, ant ku-rių laikosi viešpatystės ramumas.

— Ginčykite kaip norite, o aš įnešu į komisiją savo ypatingą nuomonę, kad Rusijoje viskas turi pasilikti po seno-vei: ir budas, ir įstatymai, ir viskas tam panašus...

— Abejonės but negali. Aš teipgi palaikau tą grynai patrijotišką jausmą. Galvočius Mikalojaus Aleksiejus! Išger-kime dėlei busimosios pokomisijos.

— Suprantamas daiktas. Tik Odesoj savi savųjų nepa-žino. Jeigu teip, kaip Kišineve, Saratove, Kijeve, tai ir kal-bos but negali.

— Ir vėl jūs apie žydus! Tartum Rusijoje yra žydai ar-ba žydų klausimas.

8

rupinos užkviesti ir kitas draugystes, tautiškas ir bažnytines, teipgi bažnytinį chorą su dainomis. Priegtam nepamišo kviesti ir socialistus, kaip tai — prisiųsti kalbėtoją. Man teipogi buvo sakyta, kad dalyvaučiau su kalba, bet aš atsisai-kiau. Pamatysime toliaus, kokius šposus iškirto socialistams ta «Liuosybės» draugystė, — dagi Liuosybės...

Žmonių buvo nemažas burelis; paroda apsupo keletą gatvių ir traukė eile į čekų svetainę (400 W. 18th st.)

Susirinkimą atidarė dr-tės prezidentas J. Petrašius. Ir prasidėjo prakalbos, dainos, deklamacijos. Aš sėdėjau kam-putyj ir žiurėjau į visą tą mašineriją. Vienas iš komiteto pri-ėjęs paprašė, ar aš negalėčia išeiti prieš publiką ir ką pakal-bėti. Aš kaip pirma buvau atsisakęs, teip ir dabar norėjau atsisakyti, bet komitetinis sakė, jog jie norį, kad aš nuo savo pusės ką pakalbėčia. Aš buvau pastatytas ant programo 20 paragrafo-extra.

Einu atlikti savo pareigą, bet pirmsėdis J. Petrašius bu-vo tiek meilus, kad jis mane pavadavo nuo prakalbos: tuo-jaus perstatė 21 paragrafą — daininukus. Su tuomi ir užbai-gė prakalbas ir dainas, ir prasidėjo balius.

Žinoma, mane «Liuosybės» d-tė paliuosavo nuo prakal-bos intrigišku keliu. Galima spręsti iš to, kad 4-tos kuo-pos socialistų kalbėtojas J.V. buvo pastatytas programe ant 27 paragrafo. Matomai darė teip, kad tik socialistai negalė-tų į susirinkusius prakalbėt apie žmonių liuosybę ir kokių keliu darbininkai privalo prie tos liuosybės eiti. To bijojo «Liuosybės» draugystė.

J. Jančevskis

Lawrence, Mass. — «Kovos» N 18-19 korespondentas

— Seniai aš sakau, kad Dubraviniui reikia pridėt ir — jisai išnaikįs visą tą keblumą.

— Na, tai kaipgi — tęsime toliaus apie naujus įstaty-mus, ar ne?

— Neblogai tęsti, tik jeigu išspiaus tuos nuodus.

— Tiesa, tiesa, Julijono Aleksandrai! Tie revoliucijo-nieriai žmonės neištikimi.

— Kitą kartą da daugiau galima įpilti.

— Įpilti tai įpilsi, o vis tai pinigų prekiuoja: ar-gi ne-žinomas finansų padėjimas?

— O paskolos nėra iš kur paimt, neduoda.

— Tyliau apie tokius dalykus!

— Mano ndomone, kartuvės — tai geriausias budas.

— Ir vėl budas!...

— Tas įstatymas reikalauja didelių išeigų, ir tai nevi-suomet atsiras žmogus.

— Kas, — budelis?

— Meskit į šalį jūsų pesimizmą. Sušaudyt, — ir visa gudrybė.

— Visi ginčai linksta prie to paties, o niekas neklausia, iš kur imt pinigus. Kad tai šautų vienas kareivis, o dabar — čielia rota. Kulku ant galo reikia pasigailėt.

S. neteisingai rašo apie čionykščių lietuvių pasilaikymą, apsiėjimus. Turbut S. visai nepažinęs jų gyvenimo, rašo apie tai, ko nežino. Lietuviai suvargę, mažai uždirbą, tamsūs, girtuokliai ir nieko daugiau.

Uždirba čia nuo 5 iki 25 per savaitę — taigi kaip ir kitur. O kad lietuviai nėra teip tamsūs, tai parodo tas dalykas, kad tokiam mažam skaičiuije, — apie 700 vyrų ir 400 moterų ir merginų — yra apie 12 organizacijų: pašelpinių draugysčių yra penkios — trys vyrų, dvi moterų; dvi kuopos — vyrų ir moterų — Susiv. LA. ir da nemažos dvi draugystės gyvena po čarteriu SLA. — LSD. ir moterų šv. Onos. Yra Ukėsų Kliubas ir bažnyčia, kur klebonauja kun. Jusaitis. O dabar po buvimui dr-go Grigaičio susitvėrė socialistų kuopa. Užlaikome dvi svetaines, nors ne savas, bet randuojamas; bet neužilgo misliname turėti savą svetainę, ba turime sutvėrę korporaciją (gal kooperaciją? Red.) įkurimui lietuviškos svetainės, kuri jau turi ir čarterį; dabar laukiame tik šerų ir pečėties. Šėrai bus po 10 dol.

Praktiškasis socialistas.

Philadelphia, Pa. 30 gegužės buvo parengtos 1-mos k. LSS. tarptautiškos prakalbos. Iš visų užkviestų socialistiškų organizacijų kitų tautų, į prakalbas atsilane tik vieni lenkai.

Pirmas kalbėjo LSS. sekretorius P. Dubickas. Ilgokoj savo kalboj išrodinėjo baurumą kapitalistiškos tvarkos Jungtinėse Valstybėse ir skurdų darbininkų padėjimą. Aiškino, kad tikt per kliasinį susipratimą, per kovą tėra galima įgyt geresnę ateitį: įvest valdžią visiems teisingą ir lygią — valdžią darbininkišką. Kaip kelią prie to, nurodė: rištis į grynai

— Velionis Trepovas argi liepė gailėtis?

— Ką-gi kalbate: tuomet buvo šiek-tiek užsilikusių.

Kiek poškinome dar po jo.

— Kaip matau, prisieis sušaukt da vieną po komisiją, kuri nuspręs, kiek kareivių turi šauti. Sutinkate?

— Sutinkame, sutikkame...

— Ne, iš to nieko neišeis: dabar šaudo rota — dvi ir daugiau — ir tai nevisuomet pataiko, o vienas... seniai nieko nepadarys.

— Teipgi ims buntavotis.

— Na, tai kas gi galų gale? Visi kalbate apie senus įstatymus — nieko naujo. Atminkite patįs, kad žmonės reikalauja naujų įstatymų.

— Po velnių tokius žmones! Kark juos, šaudyk, nuodyk — vis tiek pat! Tu žmogus vargk, išdirbinėk naujus įstatymus, o jie? — padėkavot nenori.

— Ponai! Šiandieninį posėdį aš uždarau, kadangi nuo pusbrolio gavau užkvietaimą ketvirtoį valandoj but pas jį.

— Ir tiesa — jis jums atiduos tą gražųjį šunytį?

— Dėlto ir važiuoju.

Antonov.

darbininkiškas ir socialistiškąs organizacijas, mokinties socializmo, skaityti socialistišką turinio raštus, skaityti «Kovą», kaipo apgynėją mūsų reikalų ir tikro vadovą į geresnį gyvenimą. LSS. 1-mos kuopos choras padainavo Marselietę.

Antras kalbėjo lenkiškiškai Kazakevyčius, atsiųstas nuo vietinės kuopos «Lenkų Socialistų Sąjungos». Gražioj savo kalboj nupiešė kapitalistišką betvarkę Amerikoje, kur pavogtas doleris iš kišeniaus daro viską, išrenka net patį prezidentą. Bet šale to nurodė džiuginantį dalyką — didelį kilimą darbininkų susipratimo.

Toliaus kalbėjo Matulis, narys 1-mos kuopos. Trumpuose žodžiuose perstatė šių dienų dvasiškiją, kaipo karščiausią užtartytoją ir apginėją turėčių-kapitalistų.

Pasibaigus kalboms keli draugai padekliamavo eilės lietuviškoj ir lenkiškoj kalbose.

Aukų tapo surinkta: Agitacijai 7.70; Literaturai 1.10; Revoliucijai 2.65.

Miss ir Mr.

Hartford, Conn. — Gegužės 18 d. čionai atsibuvo balius, parengtas «šv. Jono Ev.» draugystės, kuri užsiprašė ir lenkų šv. Stan. d-tę. Pamaršavus po salę, lenkų draugystės pirmėdis perstatė lietuviams savo draugystę, linkėdamas, kad visos tautos vienodai gyvuotų ir šuktelė: «Lai gyvuoja».

Turėdamas «Kovos» agenturą, aš nusinešiau kelis «Kovos» egz. ir pradėjau pardavinėt; tad vienas šv. J. d-tės sąnarys priėjęs pasakė, kad man čia ne vieta pardavinėti tokius laikraščius. Tada laikraščius išdalinau dykai ir paklausiau vieno sąnario, ar negalima butų pasakyt nors trumpą prakalbą į brolius-darbininkus. Kodėl ne — atsakė, — tik rei-

Marselietė.

(Pagal rusišką).

Keno širdyje gauna sau vietą
Laisvės meilė ir meilė žmonių —
Visi stokim prieš senąjį svietaį
Ir nugriaukimė jį lig šaknų.

Sukilk, išsitieski, varguolių minia!

Gana tau tylėt, nēr ko laukti —

Juk laikas jau balsiai sušaukti:

Kovon! Pirmyn!

Drąsiau pirmyn, pirmyn!

Muša, plėšia tave ir kankina

Gauja siurbėlių caro tarnų,

Tavo prakaitu save maitina,

Jie turtus kraunas iš alkanų.

Sukilk...

Tau badaut, kad puotaut jie galėtu

Ir brangiųjų saldumų skanaut,

Blizgalais tavo darbo žibėtu,

Ant tavęs gi mokėtu tik spiant.

Sukilk...

Tu grabe atsilsėti tegali —

kia pasakyt prezidentui. Prezidento paklausus, teip jis man atsakė: «Mūsų draugystė yra šventa, tai čia jokių prakalbų laikyti negalima, ba tom prakalbam tik mus iš kelio išvedat».

Tai matot, draugai ir draugės, tą kapitalistų valdžios pamatą. Kunigas Žebrys, kaip ir visi kunigai, iškeikia socialistus, kad tie darbininkams parodo jų reikalus, ir šventosios draugijos bijo išgirsti žodį apie tai, kaip išsigelbės darbininkai iš vargų. Visą kaltę už vargus meta ant Dievo, sakydami, kad tai Dievas duoda.

S. Stankevychius.

Cleveland, Ohio. Geg. 27 prasidėjo seimas Sus. Liet. Amerikoje. Delegatų buvo 58; iš vietinės 14-tos kuopos buvo 6 (5 vyrai ir viena moteris. Teipgi viena moteris buvo iš Springfield, Ill.).

Išmokėta 39 pilnos posmertinės po 150 dol. ir keturios po pusę \$ 75; viso išmokėta \$ 6346.67. Yra 152 kuopos, sąnarių turi 6972. Suspenduota 320; neužaugusių vaikų 238; suspenduota 8 vaikai; išviso yra 7608 sąnariai. XXI Seimas turėjo 121 kp.; sąnarių buvo 6112. Turto turi \$ 30.880.84. Tautiškiems reikalams \$ 933.69. Užlaikymas administracijos \$ 1066.

Komitetas seimo vedimui: pirmsėdis V. Kaunas, sekretorius F. Bagočius ir jo pagalbininkas Balevyčia. Vėliau išrinkta presos ir laiškų skaitymui komitetai.

Apsvarstyta Vištaliaus rankraštis; pavesta peržiūrėti Komisijai.

Nutarta leisti savo organą, kurs tur kaštuot 50c. Posmertinė ta pati \$ 150. Išrinkta komitetas apjieškojimui vietos prieglaudos namo su kolionija. (A. Strimaitis, Urlakis, Damijonaitis, M. Mockevyčia, Dudas). Namo vardas bus šioks:

Nebmokėsi jau ten mokesnių!

O čia ponus penėsi, bedali,

Skanių prakaitu darbo žmonių.

Sukilk...

Carui reikia kareivių žudyti, —

Atiduoki jam savo sūnus!

Caras cariskai nori valdyti, —

Krauk gi jam kraujo-darbo turtus...

Sukilk...

Taigi ko, darbo žmonės, belaukti, —

Prieš skriaudikus laiks stoti visiems,

Po raudonu ženkleliu sustraukti

Kaip kitiems, teip ir mums, lietuviams.

Sukilk...

Mums nereikia nė svetimų ponų,

Nė savųjų penėti dielių!

Męs iš Lietuvos vysim valdonus

Ir įvesime darbą visų.

Sukilk, išsitieski, varguolių minia!

Gana tau tylėt, nēr ko laukti —

Juk laikas jau balsiai sušaukti:

Kovon! Pirmyn

Drąsiau! pirmyn, pirmyn!

10 «Prieglaudos namas Susivienijimo Liet. Amerikoje». Organu išrinkta «Vienybė Liet.», kol ne įkurs savą. Savam organui yra paskirta nuo \$ 1500 iki \$ 2000. Komitetas įsteigimui organo: J. Ilgudas, Damijonaitis, F. Bagočius, ir pavesta Centrališkiem viršininkam SLA. Redaktorius bus renkamas per referendum. XXIII seimas bus Scrantone, Pa. Centro viršininkams padidinta kaucija ant \$ 1000 daugiau.

Su lietuviais socialistais nutarta taikintis palei konstituciją SLA. Centro prezidentu išrinktas Jokubynas, sekretorium — Žemantauckas. Teip ir pasibaigė Seimas.

J.S. Karvelis.

Apie reikalus LSDP. Organizacijos Didž. Britanijoje.

Iš Škotijos. «Kovos» N 17 tulas Daugmatis rašo korespondenciją iš Glasgow, Škotijoje, apie org. LSDP. Did. Brit.

Matydamas ne pilną aiškumą, nors trumpai norėčia paaiškinti, kame dalykas. Nusiskundžia sunkiu darbu, kad neturim «intelligentų» ir sako, kad jeigu rastųsi geras mokytas vyras, tai galėtų daug Škotijoje nuveikti, ir tuo aukščiau pakiltų tarpe lietuvių susipratimas(?). Man rodos, draugai, jau galėjom apsidžiaugti inteligentija Škotijoje, nes jos buvo gana daug. Ką nuveikė dr. J. Bagdonas, Ben. Audra (J. Petrulis)? Rodos, buvo ir vienas agitatorius, — ar daug žmonių prikėlė iš miego? Kokius vaisius paliko, savo triuso?! Be abejonės, sakysim, nieko.

Da norėčia paklausti, kur inteligentas gautų užsilaikymą čionai? Ar kištume męs jį po žeme prie anglių? O gal pristatytume kur geležų nešt? Prie stalių neis, nes mokytas vyras nenorės lentų obliuoti. Tai iš ko galės pragyventi? Tai iš ko galės pragyventi? Tai suprantama, kad Škotijoje negali gyventi ypata, kuri galėtų darbuotis tarpe mūsų, da inteligentas. Aš manau, kad Škotijos darbininkams reikia patiems labiaus griebtis prie skaitymo gerų laikraščių, kaip tai: «Skardo», «Kovos», kur gana aiškiai parodo šaltinius mūsų vargų, ir kaip nuo jų atsikratyti. Rodos galėtume apsieiti ir patįs? Labiausia galim paimti persitikrinimą patįs iš mūsų gyvenimo, ir nereiktų jieskoti mokytojų vyrų, ir laukti jų veikimų, o patiems tik žiurėt į jų darbus. Ar daug ką nuveikėm, kaip buvo atvažiuavęs iš Danijos drg. V. Vitkauckas? Nors jis ir neilgai buvo, bet, męs tik į jį žiurėjom, o patįs — nieko. Mūsų kelias veikt patiems, ir nelaukti kito veikimo, jei męs snausim, kits mus neprikels, kol patįs neveiksim; veikdami rasim ir tikrąjį kelią. (Supraskim gerai programą LSDP.) Toliau sako Daugmatis, kad net ir tos pačios organizacijos vardą mainėm po kelis-syk, ir vis dar nėra gerai pri-taikytas. Nors ir buvo pas mus visokių nuomonių, bet jas greit sutvarkėm, ir dabar vadinamės Org. LSDP. D. Brit. Kas kaltas tame, kad 5 kuopa darė vakarą per Velykas ir paminėjo LSD. org.? Rodos prieš tai buvom jau susitaikę.

Beje, 4 kuopa Carfin'o, ir buvo pasivadinus teip [LSD. org.], bet jie greičiau pripažino partiją. Jeigu mes butume likę LS D. org., tokiu budu butume turėję veikti savystoviai – išsidirbti savo programą. O kas ji (prog.) būtų galėjęs apdirbti ir tapti savystoviais, kadangi mes esame da silpnučiai dvasiš kai ir materijališkai? Kur mūsų organas? Koks gi be organo savistovumas? Amerikiečiai veikia savaip, bet mes dar esame toli nuo jų. Todėl, mes turėjom prisidėti prie LSDP. ir buti jos organizacija. O antra, mes partiją turim pripažinti. Kur nužengsim, ne partyviškai veikdami? Partijos yra pripažintos, partyviškai veikiant bus ir vaisiai mūsų darbų. Negana to, da partijos turi savo konferencijas ir vienijas kelios į vieną. Turim eiti ir mes kartu su visais. Dar kaslink konfiskavimo mūsų organo «Skardo» visai nebuvo kalbama apie kreipimąsi į amerikiečių laikraščius. Mūsų buvo kalbama, jeigu «Skardas» neapsiims buti mūsų organu, tada kreipimės į «Kovą». Tas turi buti ir protokolų knygos.

Sulyg įkurimo savo laikraščio, – dar toli gražu. Todėl, kad maža mokestis eina į Centro išdą, o da iš tos pačios už kiekvienus 4 narius reik apmokėti už 1 egz. «Skardo». O kur kitos lėšos?

Susizinojimas su anglų partijomis, tas dar tik klausimas. Bet mes turim laiko, reik gerai iširti, kad nesusibroliautume su kokia buržuaziška.

Man rodos, mums labiausiai turi rūpėti – lavintis prakalbose, laikyti lekcijas, išsidirbti agitatorius, platinti «Skardą» ir šiaip literatūrą. Ar nebut gerai, kad mūsų literatiškas agentas pašauktų ir «Kovos» keletą egz. platinimui, nes yra labai pamokinantis laikraštis ir gerai suprantamas. Teip pat yra ir knygučių LSPA. išleistų, ir būtų galima keletą praplatinti. Platinant laikraščius pripratini žmonelius prie skaitymo, nes jie yra pigūs. Toliau rąstųsi tokių, kurie norėtų ir knygelę paskaityti. Tokis mūsų darbas atneštų žmonijai gerus vaisius, mums naujus narius, nereiktų nė inteligentų jieškoti.

Toliaus drg. Daugmatis praneša, kad ten koki «šviesunai» plepa, kad aš, K.Kundrota, kokius pinigus pagrobęs ir išbėgęs. Todėl, negalėdamas užtylėti, noriu paklausti: pasakykit, mielieji, ar jūs paėmėt advokaturą pirmojo priešo kun. Ūiub.? Gal turit kokius faktus, kad aš esu teip padaręs; parodykit, meldžiami, mano šunybes: kur, kada, kiek? Aš tat meldžiu visų draugų, lai per visuotiną sueigą apsvarsto tą dalyką ir praneša vardan org. LSDP. D.B., nes tas dalykas reik išrišti, kadangi mūsų darbui labai kenkia ir atšaldo žmonių nuo mūsų.

Kas link «šviesos dr-stės», tai mums ne naujiena, kad ji yra mums priešinga ir ne mažai kenkia. Ji, matydama, kad Glasgow'e susitvėrė kuopelė org. LSDP., labai nusiminė, kad ji pati nepairtų. Bet kieno kaltė jeigu kai-kurie sąnariai atsisakė ir prisirašė prie LSDP.? Šviesos D-tė neužkenčia LSD., socialistų kalbėtojų, neužkenčia, kad per jų vakarus, ar teip kokiose sueigose rinktų aukas revoliucijos reikalams. Jeigu išsiranda kokis kalbėtojas, jam iš anksto pasako, kad kalbėtų tik apie tėvynės meilę. Apie socializma

nė neužsimik. Tokiu budu ir paskalą paleido, kad žmonelės bijotų socialistų. Be abejonės bus daugiau vaidų, kaip išgirs kad muzikantų benas atsisakė jiems gražiti daugiau ir prisidėjo prie LSDP. Kas kam bus, nebus, na, o tu, K.Kundrotėli, turėsi nukęst ir už tai. Na, jeigu da pamatys mane kada kalbant su muzikantais, ar išgirs per balių muzikantus marselietę griežiant, be abejonės, šauksis tautiečių pagalbos, kad pribūtų su durklais, kirviais, skydomis.

Baigdamas savo raštelį pasakysiu tiem vertelgom, jei neuzteks to, tai toliaus daugiaus pasistengsiu parodyt gudrybes kai-kurių narių «šv. Dr.». Mes nėsam jai priešingi, tegul neulyti mūsų Org. LSDP. Did. Brit.

Organizatorius K.Kundrotas.

Merideno Nelaisvamaniui.

„Kovos“ N 18-19 minėtas korespondentas rašo, kad pasidarė klaida iš vietinių socialistų pusės, parengiant prakalbas ant 10 ir 13 d. kovo. Kam kaltint socialistus už tai? Juk prakalbas rengė draugystė DLK. Ged. ir 49-ta kuopa SLA.; juk ta ir pats pripažįsti, o kaltini socialistus už padarytą klaidą susirašyme su kalbėtoju; taigi tą padarė minėtos draugystės išrinktas surengimui prakalbų komitetas, o ne socialistai. Toliaus rašo ir klausia, kas padarė tas dvigubas lėšas. Iš kur ir kaip galėjo pasidaryt dvigubos lėšos, kad d-tė nutarė kalbėtojui kelionės lėšas ir už plakatus apmokėt iš draugystės, o kad kalbėtojas nepribuvo ant 10 kovo, tai mes visgi prakalbas turėjom ir aukų revoliucijai tapė surinkta 10 dol. Pribuvus drg. Grigaičiui 11 kovo ir pasisakius, kad negaljs ilgai but pas mus, mes tuojaus ant 13 d. kovo paėmėm svetainę, tiesa, nesiklausę minėtos dr-tės komiteto. (Tai jų klaida. Red.) O kad draugystė nenorėjo apmokėt minėtas lėšas; kaip pamatė, kad reiks laikytis savo nutarimų, tada pakilę visi nesusipratusieji ėmė eiti per duris; mat net ir iš dr-tės nesidrovi išstoti už du doleriu, kurie pasidarė apmokėjimui svetainės antrų prakalbų. (Reikėjo visiems drovėtis vaidus kelti ir dabar bereikalo rašinėti už du doleriu. Red.) Bet matydami, kad didesnė pusė pasilieka, vėl sugrįžo ir varėsi, kad lėšos but apmokėtos iš aukų. Po ilgų besiaiškinių nubalsavo apmokėt 6 d., o da 3 d. tai suvertė ant manęs, kad apmokėčia iš savo kišeniaus. Ačiu draugams kad pagalbėjo man apmokėt tuos 3 dol.

J. Verbyla.

Išmetinėjimo laiškas į popiežių.

TALLJOS kunigų kuopa gegužės 29 d. nusiuntė popiežiui atvirą laišką, kame drąsiai jie išmetinėja popiežiui, kad jis nupeikęs balandžio 17 d. naujai užvestas eklezijastų mokyklas. Prieš tokį cenzuravimą kunigai protestuoja tame laiške, sakydami, kad kata-

likystė šiandien turėtų laikytis prie mokslo ir demokratizmo (žmonių valdžios) ir apleisti savo archaišką arba persenusį padėjimą, o tuo tarpu popiežius, esą, paralyžiuojas savo pirmtakuno darbą ir įsitaigas, tramdas tiesas jaunųjų kunigų, kurie sąžiniškai nori dirbti bažnyčios naudai prisitaikant grynės dvasiai.

Tie kunigai gana drąsiai stoja apgindami savo persitikrinimus, vienok prieš šventojo tėvo valią nusilenkdami, prašo jo išminties, teisingumo ir malonumo.

Karaliai eina į teismą.

NESENIAI Prusų karalius Vilius pralošė bylą teisme, kaip apskundė vienos savo restauracijos randauninką, kad tas jau per daug atvirai varo paleistuvystės gešeftą. Karalius skundė ir reikalavo prašalint restauratorių iš savo namo, bet teismas to nepripažino, kol neišsibaigs kontraktas.

Dabar eina da išpūdingesnė byla Ispanijos karaliaus.

Nabašninkas Ispanijos karalius Alfonsas XII, miręs keliolika metų atgal, gyveno ne tik su sava pačia, bet ir su viena numylėtine, čekų dainininke Elena Sanz, su kuria susilaukė ketvertą vaikų. Karaliui mirus, ji su vaikais tapo išvaryta iš Ispanijos ir Paryžių pasimirė nuskurdus. Du vaikai pasimirė, o kiti du užaugę dabar skundžia savo tėvo sūnų dabartinį karalių Alfonsą XIII, kad išmokėtų dalį, Alfonso XII užrašytą jų motinai, o neišmokėtą iki šiam laikui.

«Nelegališkiesiems» karaliaus broliai iš-syk norėjo dalyką atlikti tyliai, bet karalius, lyg norėdamas ištraukti į aikštę savo tėvo slaptus darbelius (mat jis pats paleistuvauja atvirai), nesusitaikė su jais, ir dabar eina byla teisme.

Iš to matyt, kad ir «Dievo pamostytiesiems» toki jau žmonės kaip ir visi, tuos pačius turi jausmus, tik da labiau ištvirkusius, nežiurint net to, kad Ispanijos karaliai geri ir «dievoti katalikai». O antra, matyt, kad kapitalo grynė karalių valdžios šventumas («Dievo suteiktas») jau nėra teip šventas; jau ir ne tituluoti žmonės gali imti juos į nagą.

Caro valdžios aukos.

Per kovo mėnesį nuspręsta nužudyt 55 žmonės; 11 iš jų buvo nuspręsta nužudyt karo lauko teismu; karės lauko teismo da buvo «teisiami» 13 žmonių, bet apie jų likimą nėra žinoma. Nužudyta išviso 9 žmonės.

Į katorgą nuspr.	121 žm.,	išviso 1012-ai metų.
Į » »	33 »	visam amžiui.
Į arešt. rotas	97 »	197-iems metams.
Į discipl. batal.	23 »	54 su puse metų.
Į tvirt. (kriep.)	123 »	174-iems metams.
Į kalėjimą	445 »	357 » »
Išstremta	31 »	

Išviso nubaustų yra per tą mėnesį 928 žmonės; sunkiausia nubausta Latvijoje — 56 žmonės, paskui Lenkijoje — 38, Kaukaze — 18; Peterburge nuteista nužudyt 3 žmonės, į katorgą — 5, į ištrėmimą («poseleniją») — 3, į kalėjimą — 58; Maskvoje 6 nuteisti nužudyt (4 nužudyti), 6 — į katorgą,

3 — ištrėmimą, 5 — į kalėjimą. Daugiausia nukentėjo valstiečiai — 429 žmonės; paskui eina darbininkai — 172 žmonės, kareivių — 83.

DARBININKO KRONIKA.

Paskutiniu laiku Maskolijoje badas da labiau pradėjo gręsti: Kazaniaus, Samaros, Viatkos, Orenburgo ir Ufos gubernijose išmirė 200.000 (du šimtai tūkst.) mažų kudikių, kad nebuvo kuo juos maitinti. Likusiesiems, šią žiemą ir pavasarį gimusiesiems, sako, neišgyves per vasarą, nes per daug išbadėję, o badui galo nematyt, kol užderės javai. Valdžia ikišiol nesirūpino sušelpt, o dabar pervėlu. Išbadėję žmonės net numirėlių palaidot nepajėgia, ten ir pušta kūnai, kur kritę, o iš to kyla kitos užsikrečiamos ligos, ypač šilumoje. Valdžios pašelpa: vieton nutartų 10 svarų miltų per mėnesį, duoda tik 6 sv. ir tai suplėkusių, kurių pirkčiai negal jau parduot.

Didelį išpuodį padarė Peterburge laikraščiuose apgarsintiesiems mirusiojo Pobiedonoscevo, šventojo sinodo prokuroro laišakai. Mat iš tų laiškų pasirodo, kad mirus carui Aleksandrui II valdžia buvo pasirengus duoti konstituciją, tokią, kokią 1905 m. Mikalojus II apgarsino, tik Pobiedonosceviui pasistengus tas buvo atidėta iki tam laikui, kada revoliucija vėl privertė duoti «konstituciją».

Kaune 10 jaunų vyrų įpuolė į pirklio Bannermano gyvenimą, parsimetė jį, atėmė raktus, atsirakino kasą ir pasiėmė 50.000 rub. popieromis ir 1.800 rb. grynais pinigais, pabėgo. Plėšikų tų nesu-gavo.

Geležinkelio kompanija Texas valstybėje [Am.] turi 9 milijonus dolerių, neišmokėto darbininkams uždarbio. Mat kompanija mokėdavo čekiais, ne grynais pinigais. Darbininkai nepermainė čekių savu laiku, pametė ar šiaip kur nudėjo ir uždarbis liko. Darbininkai turi reikalaut užmokesties grynais pinigais.

Maskvos universiteto profesorius Ozerov išleido knygelę apie Rusų valstybės finansus [turtus], kur, pasiremdamas ant valdiškų aktų, tvirtina, kad nuo 1898 m. iš valdžios išdo daugiau pinigų pagriebta, negu jų buvo paskolinta iš užsienio bankų. Ant kvitos už 5 milijonus rublių, kontrolierius parašė: «Nežinan, kam tie pinigai sunaudota».

Tatjana Leontjeva, kuri užmušė Šveicarijoje Muellerį, ir už tai sėdi ten kalėjime, tapo pripažinta, kad išėjo iš proto ir nuvešta į ligonbutį.

Vienas Amerikos katalikų kunigas, Alie Moore, papuolė į kalėjimą 4-iems metams už padirbimą bankinio čekio, išduoto C.M. Hite'ui, savo kaimynui, sumoje \$ 150.

Danijos socialdemokratų partija paaukavo Rusijos socialdemokratams 40 tūkst. frankų pinigų revoliucijos reikalams. Ne pirma tai Danijos žmonių auka dabartinei Rusijos revoliucijai.

Anarchistų kongresas (tarptautiškasis) šįmet bus Amsterdamame (Nyderlandijoje) liepos 26 d. Kongreso progrome svarbiausie-

jei punktai šie: visuotino streiko klausimas, anti-militarizmas (kariumenės panaikinimas), kaipo anarchistų ginklas ir prakalbos (lekcijos) apie Rusų revoliuciją.

Šveicarijos valdžia išdavė Rusijos valdžiai politiškąjį prasikal-tėlį Kilačevskį, kaipo kriminališkąjį užmušėją Pavislinio geležin- kelio direktoriaus Ivanovo.

Sicilijoje, Giardini miestelyje vienam kunigni per pamokslą beniekinant Garibaldi, žinomą Italijos revoliucionierių, žmonės įpykę puolė ant jo ir norėjo pakart, bet atbėgę karabinieriai kareivi- viai, išgelbėjo jį.

Drauges ir Draugai!

Atspauzdinome dar nematytų iki šiolei Amerikoje popie- rų rašymui laiškų su gražiais paveikslėliais iš darbininkų ir kapitalistų gyvenimo. — Kaip yra malonu parašyt tokį revo- liucijonišką laišką savo draugui ar geram pažįstamam, tiki- mės, patįs draugai tą suprantate. Todėlei visi atkreipkite sa- vo atydą ir pasiskubinkite atsišaukt į «Kovos» redakciją, pri- siųsdami iš viršaus pinigų.

Geriausia popiera, puikūs paveikslai ir parašai, o prekė kuopigiausia.

Su prisiuntimu tuzinas prekuiuoja tikt 15c., šimtas — vie- ną dolerį.

«Kovos» Administracija.

Pasidarbuokit kol laikas!

Birželio mėnesis eina, dėlto reikia pasiskubint susitart p e n k i o m s ypatoms ir atsiųst «Kovos» prenumeratą nuo kiekvienos ypatos už ištisus metus, prasidedančius nuo šio laiko. Kiekvienas toks skaitytojas gaus d o v a n ū revo- liucijos dainas su gaidomis, o tas, kurs prikalbįs tas penkias ypatas (vyrus, moteris, ar merginas) užsirašyti «Kovą», gaus d o v a n ū ir revoliucijos dainas ir puikų, didelį spalvuotą

paveikslą, paimtą iš atsitikimų kovos už Lietuvos laisvę.

Tie draugai, kurie jau atsiuntė savo prenumeratą, norė- dami gauti tasias negirdėtas pirmą kartą lietuvių literaturoje pasirodysiančias revoliucijos arba laisvės dainų gaidas, malonės da prikalbinti 4 skaitytojus, ir tada gausit netik dainas, bet ir minėtąjį paveikslą, o tie jų prikalbintieji skaityto- jai gaus po vieną knygą dainų su gaidomis.

Tokia proga atsitaiko «Kovos» skaitytojams tik pirmą sykį, dėlto reikia nepraleist jos ir pasinaudot, nes kitą syk gal neatsitikt. Tas tik per birželio (June) mėnesį.

LAIŠKAI REDAKCIJON.

Prašau «Kovos» Redakciją danešti per laikraštį sekre- toriams kuopų ir pavieniams, kad malonėtų prisilaikyt tvar- kos ir liautųsi siuntinėję man «money order'ius» ir mėnesi- nius raportus, nes partijos reikalų vedimui yra paskirtas drg. Dubickas. Siuntinėjami man raportai daug užgaišta, gaišina mane ir padaro nereikalingus iškaščius persiuntinėjime laiškų į Philadelphiją.

Buvėsis Fin. Sekr. P. Bukšnaitis.

KRASOS DĒŽUTĒ.

Lapeliui Škottloj. 1) Teip, reikia rašyt ant vienos pusės; 2) Stenografijos pasimokinti geras daiktas, bet ar galima, tai jau drau- gas geriau žinai; 3) LSPA. konstituciją pasiuntė Sekretorius. Ten geroji dalis tai programas; konstitucija gi išeis nauja.

J. Baltušini. Apie apdraudos bendrovės suktybę neaiškiai ra- šot; nėra ten nė perspėjimas, nė parodymas, kad tikrai jus nus- nriandė. Reikėtų prirodyt, ar ji pagal savo įstatus privalėjo mo- kėti. Dėl neaiškumo laiškas negali patilpt.

Revol. Rėmimo Komiteto adrisai:

Pirmasėdis, J.ŠUKYS, 87 Grand str., Brooklyn, N.Y.
Sekretorius, J.S.PRUSELAITIS, 17 James st., Waterbury, Conn.
Išdininkas, J.O.ŠIRVYDAS, 224 E. Main st., Plymouth, Pa.

APGARSINIMAI.

L.S.S. finansų apyskaitos.

Įplaukimai:

Mėnesinių: Allegheny, Pa. 2.40; Gilber- ton, Pa. 2.60; St Clair, Pa. 1.40; J.Šukys, ir A. Berlinsky, Rhone, Pa. (pavieniai) — po 2.00; Cambridgeport, Mass. 4.60; * Chicago, Ill. 4 kp. 16.00; Minersville, Pa. 8.40; Bristol, Conn 1.25; Johnston City, Ill. 5.20; Newark, N.J. 6.20; Brooklyn, N.Y. (10.05–9.90) — 19.95; Yonkers, N.Y. 6.65; Passaic, N.J. 3.40; Eliza- beth, N.J. 2.00; Grand Rapids, Mich. 3.80;

Springvalley, Ill. 3.60; Wilkes Barre, Pa 1.70
Wilmington, Del. 1.20; Mahanoy City, Pa. 4.
60; Rockford, Ill. 1.00; Jersey City, N.J. 3.40
Paterson, N.J. 2.60; Worcester, 4.60. *Prenu- meratos:* V.Miller, Chester, Pa.; J.Lapinskas, Mt Carmel, Pa. — po 2.00; J.Kazokaitis, ir A. Mitras, Phila. Pa. — po 1.50; S.Jusaitis, Rus- sia; E.Mickevič, Hartford, Ct. A.Deimantavy- čius, Wilkes Barre, Pa., M.Svingel, Gardner, Mass. — po 1.00; S.Rušaitis, Westville, Ill., T. Augulis ir J.Volteris, Taylorville, Ill., K.Kar- pus, Phila. Pa. — po 75c. O.Valančiūtė, Ladd, Ill. 50c. *Apgarsinimų:* 10.00. Pavieni «K-š» NN: P.Miškinis, Montello, Mass.; Ch. Majau-

ekas, Westville, Ill. — po 1.50. J.Vaitkevy- čius, New Haven, Conn. 5.00; I.Luiza, Balti- more, Md. 3.00; M.Valentinavyčė, Scranton, Pa. 62c. J.Karvelis, Cleveland, O. 1.25. *Už raštus:* Minersville, Pa., Grand Rapids, Mich. — po 10c. Nuo Bernoto 50c. Viso 147.62
20 N «K» mėnesinių iš Waterbury, Ct. buvo pagarsinta 8.00, turi but 8.40. Pridėjus 40c. viso 148.02. Buvo 23.52. Viso 171.54

Išleidimai:

Redakcijos reikalai: Už laikraščius 22c., krasos kortelių 50c., krasos ženklelių 1.70, at- spauzdinimas protokolo 50c. rašalai raštinej

50c. popiera raštinėj 10c. Tekn. «K» dalis: Išsiuntinėjimas 2.25, expresas 2.00, važinėjimai 25c. langui stiklas 15c. renda už birželio mėn. 25.00; klisė 96c. * Už gazą ir išvalijimą spautuvės per geg. men. 3.00, popiera 22.68, spauda 7.00, statymas 24.00, statymas atsišaukimo į kuopas 1.00; alga redaktoriui už paskutinę pusę geg. m. 30.00; knygų išsiuntinėjimo lėšos 1.88. Raidžių, blekucių, emsų 4.19. Viso 127.88

Iėjo	171.54
Išėjo	127.88
Lieka	43.66

L.S.S. Sekr. P. Dubickas.

AUKOS.

Revolucijos reikalams:

Jersey City, N.J. IV Rajono konferencijoje 75c.
 Bellahill, Scotland: F.Puniškis, F.Sirutis — po 5 šilingų 2.44
 Viso 10 šilingų
 Allegheny, Pa.: K.Tamašauskas 1.15. P.Grigaliūnas, P.Samulionis, A.Tyla, S.Taškutis, J.Vaitekunas, I.Ratkus, I.Maskeilonas, Z.Kačinskas, A.Žvirblis, M.Blusius. J.Lukošauskas — po 1.00. J.Subačius, O.Urliakienė, A.Staruoliute, K.Matuzas K.Matulaitis J.Plukis, Kurkis D.Bujoras J.Rimas P.Štaruolis J.Mateiko A.Markauckas A.Sadrauckas, K.Samulis J.Blusis P.Dargis J.Staruolis — po 50c. J.Jaselunas K.Jaselunas J.Stasevičė A.Matriks S.Kumeta J.Šnikolis A.Bagočius K.Banešūnas V.Benevičė J.Čizikas K.Miknčionis V.Katelinus J.Skridulys K.Mažukna J.Gudauckas A.Prusis M.Balunas M.Gvazdinskas J.Jaunuskas S.Staruolis K.Stašauskas J.Gienis S.Damijona itis A.Valeišnikis A.Kalikas F.Jocius A.Smalyš L.Kelpšienė — po 25c. V.Jurkonis V.Mandeika A.Martinkus — po 30c. J.Kadulkis J.Čičinskas — po 5c. Smulkių aukų sumesta 1.95. Viso 30.00

New York, N.Y. vestuvėse J.Ancerevyčiaus: J.Ancerevyčius 2.00. J.M.Danielius, J.Jukelis K.Čiuberkis — po 50c. A.Petraška 35c. J.Bračūnis 30c. J.Junca J.Baranauckas P.J.Sinkus J.Balčius J.Ludavyčius J.Bajorinas V.Armanavyčius A.Adominas A.Zubarienė Bevardis — po 25c. J.Balčius 5c. A.Gudinas M.Kamnekas J.Smith O.Balčiuvienė A.Stankus M.Keršutė R.Adominiūtė — po 10c. Viso 7.50

So. Boston, Mass. per koncertą: J.Kugis, E.Simbikas T.Rubikas A.Baginskis Z.Jankauskas — po 1.00. A.Bėrnis 75c. J.P.Raulinaitis J.Zukauckis P.Juskevyčius V.Narijaucas J.Šiderškis A.Viznis A.Zalnieraičiūtė J.Slaucus, Kazlauckas P.Vunslėn K.Gedeminas V.Valaitis K.Karzen — po 50c. J.Kmeiliauckas M.Gusevyčius S.Bakanauckas J.Kairaitis K.Sapas P.Klikauckas J.Sleivinkaitė A.Millauckas K.Vaškis O.Kupščiūtė A.Bunikis J.Bukantis J.Zubas J.Druskis A.Čekavyčius K.Šiškis J.Stanaitis, Grundman (latvyas) O.Baronačiūtė P.Milašauskas V.Petkunas J.Danilevyčius J.Strimaitis — po 25c. Smulkių aukų 5.54. Viso (išsumo kalbėtojas lėšas 3.24) 20.00

Spring Valley, Ill. Grigaičio prakalbose	7.62
Taunton, Mass. prakalbose	12.00
Buvo	132.55
Viso	212.89

Aukos Kankintiniams.

Jersey City, N.J. IV rajono konferencijoj 2.20
 Buvo 500. Viso 7.20

Revolucijos Rėmimo Komiteto Iždininkas

J.O.Szirevydas,

224 E. Main, Str. Plymouth, Pa.

Geras ir teisingas nesigarsina.

Teip sako daugelis mūsų filiozofų. Ir tai teisybė. Paimkit mėnesinį laikraštį „Dilgėlės“: josios šimet nesigarsina, nesireklamavo. Nes gerą daiktą ir teip svetlas randa. Bet žmonės, prapratę prie apgarsinimų, ėmė klausinėti, ar „Dilgėlės“ jau, girdi, mirė, kad jų negirdėt.

Tai gi pranešam, kad jos ne tik nemirė, bet puikiai bujoja ir dilgina: jau išėjo 5 tas numeris. Galima da užrašyt nuo pradžios šių metų, tik reik pasiskubint ir atsipj 1 dol. už mėtus. Dabar „Dilgėlės“ telpa daug gražių juokingų paveikslių, monologų ir šiaip skaitymų.

Telp-gi galima gauti knygą vardu „DILGELIŲ ŽIEDAI“ už 15 centų. — Adresas:

DILGĖLĖS, 1418 So. 2-nd Str. Philadelphia, Pa.

AGENTAI „KOVOS“.

W. Quesal, 144 Herriot st.	Yonkers, N.Y.
F.Bagočius 1914 Annst.	Pittsburg, Pa.
J.Želvis, 711 W.Lombard St.	Baltimore, Md.
M.A.IGNOTAS, 1028 So. 2-nd st.	Philadelphia Pa.
É.FROOMES, 73 Grand str.	Brooklyn, N.Y.
F.NARVYDAS, 544 W. 49-th str.	New York, N.Y.
J.STAŠKUNAS, 1515 Sheffield st.	Allegheny, Pa.
A.STANELIS, 74 West st.	Newark, N.J.
J.ŽVINGILA, 1711 E. Matheny ave.	Springfield, Ill.
A.Diržulaitis, 155 Metropolitan av.	Brooklyn, N.Y.
A.Baltrušaitis, Box 83	Shenandoah, Pa.
T.Kubilsky, 66 Porter ave.	Brockton, Mass
J.Keršis, Box 328	Wilmerding, Pa.
J.Luiza, 22 So Greene st.	Baltimore, Md.
V.Kvedera, 9 W.Camden st.	Baltimore, Md.
A.Dumbria, Box 512	Melrose Park, Ill.
P.M.Kaitis, 221 wabnsia Ave., Cor.	Marshfield, N. Side, Chicago, Ill.
S.STANKEVYČIUS, 60 Wells st.	Hartford, Conn.
Ch. MAJAUSKAS, Box 413.	Westville, Ill.
B.Kondratavyčius, Box 659	Wilmerding, Pa.
J.Vaitkevychė, 40 Walnut st.	New Haven, Conn
J.Jasulevyčius, Bx 6	Minersville, Pa.
P.Meškis, 775 N. Montello st.	Montello, Mass.
P.Norkus, 255 River st.	Paterson, N. J.
A.Kašuba, 129 Joseph ave.	Rochester, N.Y.

SUSIRINKIMAI.

Philadelphia, Pa. 1-mos LSPA. kp. mėnes. susirinkimas atsibūna 4-tame štarinke kožno mėnesio, Laisvė Klubo salėje, po nr. 943 So 2-nd st., 8 val. v. DISKUSIJŲ susirin. atsibūna kas nedėdienį, salėje po nr. 513 So 4-th st. 2 val. po pietų. Sekr. A.Bernotas, 1418 So 2-nd st.

Cleveland, O. 3-čia LSPA. kuopa laiko susirinkimus keturtis sykūs mėnesį: partijos reikaluose 1-mą ketvėgą 7 val. vakare; daūnų: 2-ą ir 3-čią nedėdienį, 1½ val. po p. diskusijų: 3-čią ketvėgą, 7 val. vak. Susir. atsibūna ant „Arch Hall“, 2568 Ontario st.

Organiz. I.P.Lapinskas, 2012 Lakeside ave.
 Chicago, Ill., 4-tos kuopos LSPA. susirinkimai atsibūna pirmas bus laikomas po visas dalis miesto su prakalbam. O antras, mėn. susirinkimas atsibus paskutiniam nedėdieny kožno mėnesio 2 val. po pietų, po No. 869—33rd place.
 Organizatorius A.Zimontas, 3120 S.Halsted st.

New Britain, Conn. 5-ta LSPA. kuopa laiko susirinkimus kas 1-mą ir 3-čią nedėdienį kožno mėnesio, svetainėje „Socialist Party Headquarter“, po nr. 258 Main str.
 Sekr. K.Senkus, 201 Washington st.

Pittsburg, Pa. 6-ta kuopa laikys viešą susirinkimą su prakalboms, 5 d. Gegužio, 2½ po piet, L.M. Dr-tės name, po N 142 Ohio st. Draugai iš visur nuosirdžiai kviečiami.

Rochester, N.Y. 7-ta k. LSPA. susirinkimai laikosi paskutiniam nedėdienij kiekvieno mėnesio, po No. 328 Chford str.

Sekr. K.VAIVODA, 43 Spring st. Brockport, N.Y.
 Wilkes Barre, Pa. 9-ta kuopa laikys susirinkimus kas 1-ą ir 3-čią nedėdienį kožno mėnesio, 8 val. vakare, po nr. 284 Moyallen st. KOMITETAS

Newarko, N.J., 11-ta kuopa LSPA. laiko susirinkimus kas pirmą ir 3-čią subatą kožno mėnesio, po nr. 144 Adams str. 7.30 val. vakare.

Sekr. A. STANELIS, 74 West str.
 Springfield, Ohio, 12 k. LSPA. susirinkimai atsibūna kas pirmą nedėlią mėnesio, po No. 166 E. Main str.

Baltimore, Md. 14-ta kuopa laiko susirinkimus kožno mėnesio pirmą pėtnyčią, 8 val. vakare, lietuviškoj salėj ant Barre str. Org. P.Grinius, 210 S. Eutaw st.

Minersville, Pa. 15-ta LSPA. kuopa nutarė laikyt susirinkimus kiekvieną pirmą nedėdienį kožno mėnesio, 2-ą val. pietų, salėje J.Lietuvninko.

Prat. rašt. J.RAMANAUCKAS Box 181.
 Brockton, Mass. 17-ta LSPA. kuopa laiko susirinkimus 1-ame utarnike kožno mėnesio, 7 val. vakare, salėje L.J. K. 1 Arthur st.

Fin. Sekr. V.J.PETKŪNAS, 303 N. Main st.

Brooklyn, N.Y. 19-ta kuopa laikys mėnesinius susirinkimus nedėlioms po pirmam. Prasidės nuo 2 val. po pietų Teipgi bus laikomi susirinkimai kožną panedėli nuo 7.30 vakare s etainėje 73 Grand Str. Brooklyn, N.Y.
 Sekr. M.Jokubauskas

Chicago, Ill. 22-ros kuopos susirinkimai laikysis naujoj vietoj: M.Mieldažio salėje, 68 W. 25-th st. Susirinkimai su diskusijoms bus laikomi dusek mėnesy: po 1-am pirmą nedėdienį ir po 15-tam. 2 val.

Sekr. S.SZIMAS, 1 W. 24-th str.
 Spring Valley, Ill. 23-čia k. laiko susirinkimus kožną antrą ir paskutinę Nedėlią mėnesio, 4-tą val. po pietų. 1-as susirinkimas bus Partijos reikaluose; 2-as diskusijų. Laikysis M. Mažeikos salėje, ant Dakota str. Sek. A.Gustaitis.

Plymouth, Pa. 24-ta kp. LSPA. laiko susirinkimus 1-mą ir 3-čią seredą kiekvieno mėn., nuo 8 iki 10 val. vakoro, po No. 1 Church st. [kertė Centre ave. Ir Church str.] 1-as susirinkimas byva dėl partijos ir kuopos reikalų, antras — lavinimosi arba apvėtiots. KOMITETAS.

Naugatucko ir Union City's, Conn. 25 LSPA. kuopa laiko savo susirinkimus 1-mą subatą po pirmam kožno mėnesio, 7.30 vakare, po nr. 15 Diamond st., Union City, Conn. KOMITETAS.

New Haven, Conn. 27-ta kuopa LSPA. laiko susirinkimus kas serods vakarą, pradėjus nuo 8 val. L.U. Klube, 521 Grand Ave. KOMITETAS.

Senadorio 28-ta k. LSPA. laiko susirinkimus kas dvi savaiti, ant kampo North-West Main ir Lloyd ulyčių, ruimas 4. KOMITETAS.

Springfield, Ill. 29-ta LSPA. kuopa laikys susirinkimus kas 3-čią nedėdienį kožno mėnesio, 7 val. vakarė, salėje Wabash Hotel ant 10-tos ir washington str.

Sekr. J. KLEMBAUSKAS, 7 Mill Row
 Yonkers, N.Y. 30-ta kuopa LSS. laiko susirinkimus kas antrą subatots vakarą po pirmam 8 val. po numeriu 114 Riverdale Ave. KOMITETAS.

So, Bethlehem 31 kuopa laiko susirinkimus, kas 1-mą subatą kožno mėnesio 7 val, vakare pas drg. F.Masulevičia, 710 5-th st. KOMITETAS.

Waterbury, Conn. 34-tos kuopos LSPA. susirinkimai atsibūna sekančiai: mėnes. susirinkimas partijos ir kuopos reikaluose 3-čiame ir diskusijų 1-mame nedėdieniuose kožno mėnesio, 7½ v. vakare, po nr. 989 Bank str. KOMITETAS.

Los Angeles, Cal. 39 kp. laikys susirinkimus kas 3-čią nedėdienį po 1-mam, po No. 114 S. Spri Str. A. Žlugžda.

Worcester, Mass. 40-tos LSPA. kuopos susirinkimai atsibūna du kart per mėnesį: kas 2-ą ir paskutinę subatą mėnesio, nuo 7.30 vakare, Socialist Headquarters klube 16 Mechanic st.

Fin. Sekr. V.Narijauckas, 2 Suffolk st.
 Bridgeport, Conn. 41-ma LSPA. kuopa laiko susirinkimus kas 1-mą mėnesio nedėdienį, po No. 426 Main str. Org. J.G.SAGEVYČIUS.

Easton, Pa. 42-ra LSPA. kuopa laikys susirinkimus kas 2-ą nedėdienį kožno mėnesio, po No. 660 Pine str. KOMITETAS.

St. Louis, Mo. 44-ta LSPA. kuopa laikys susirinkimus kas 3-čią nedėdienį kožno mėnesio, 2 val. po pietų. Harugari salėje, kampas 10-tos ir Carr gatvių KOMITETAS.

Passaic, N.J. 45-ta LSPA. k. laikys susirinkimus kas 4-tą nedėdienį kiekvieno mėnesio, svetainėje p. J.Apallanskio, 162 First st. 5v. vakare. Sekr. P. Norkus, 125 3-rd St.

Mahanoy City, Pa. 46-tos LSPA. kp. susirinkimai atsibus sekančiai: mėnesinis susir. partijos ir kuopos reikaluose laikysis paskutiniam ir diskusijų antrame nedėdienius kožno mėn. po No 304 W.Centre str. Sekr. J.MICKUNAS, 1233 E. Pine str.

Panna, Ill. 48-ta kuopa laikys savo susirinkimus dusek mėnesy — po kožnos 10-tos ir 25-tos seredoms. Rašt. prat. ir turty, A.Švatas.

Hartford, Ct. 49-tos LSPA. kuopos susirinkimai atsibū 3-čiam nedėdieny kožno mėnesio po N 21 Arch Str. S.STANKEVYČIUS, Organizatorius 60 Wells St.

Mc Kees Rocks, Pa. 50-ta LSPA. kuopa laiko susirinkimus kas antrą šventadienį kiekvieno mėnesio, 3¼ po pietų, pas kuopos sekretorių K.Česuna, 217 Bill Ave., Mc Kees Rocks, Pa.

Grand Rapids, Mich. 51-ma kuopa laiko susirinkimus kas pirmą ir trečią nedėdienį kožno mėnesio 2½ val. po pietų, po nr. 38 W. Leonard St. Wilmont salėje.

Org. J. Martinkaitis, 141 Crosby Str.
 New York, N.Y. 52-ra LSPA. kuopa laikys susirinkimus kas antrą ir ketvirtą nedėdienį kožno mėn., antrą val. po pietų, po nr. 134 E. 7-th st., Thomkyn's Square Hall; tarpe

Ave A. ir Ave. B.

Kuopos Sekr. P.J.Sinkus, 551 W 50th st.

St. Clair, Pa. 58-čia LSPA. kuopa laikys susirinkimus ko-
žną ketvergą po 1-mai diena mėnesio, 7 val. vak., pas drg.
Diedulaitį. Mielai visus draugus užkviečiam ir prašom at-
sivest naujų. Sekr. A.Ž. u k a u c k a's.

Courtney, Pa. 54-ta LSPA. kuopa laikys susirinkimus kas
mėnuo, pripuolančiame po 15-tos mėnesio dienos nedėldie-
ny, nuo 3 val. po pietų.

Organ. D. Lekavyčius, Bx 7

Allegheny, Pa. 55-tos LSPA. kuopos atsibus susirinkimai
kas antrą ir kas ketvirtą nedėldienį mėnesio, 3 val. po pie-
tų, namuose išdininko, J. Stasevyčiaus, po n. 1112 Magnolia.

Youngstown, Ohio 56-ta kuopa laikys susirinkimus du
kart mėnesį: po 1-mai ir po 15-tai nedėldieniuose, 2 val. po
pietų, po N 262-266 E. Federal str. room 19.

Organ. J. J. SMALLIS, 270-274 E. Federal str.

Wilmerding, Pa. 57-ta LSPA. kuopa laikys susirinkimus
antrą ir paskutinį nedėldienį mėnesio, L.N. Kliube.

Elizabeth, N.J. 58-ta LSPA. kuopa laiko susirinkimus kas
antrą seredą kožno mėn., po N 111 Pine st. J. Baturous salėj.
Sekretorius J. Jusis, 82 Band Str.

So. Boston, Mass. 60-ta LSPA. kuopa laiko susirinkimus
zas pirmą ir 3-čią nedėldienį kožno mėnesio po nr. 23 Bro-
adway st.

Jersey City, N.J. 59-ta LSPA. kuopa laiko susirinkimus
kas trečią nedėldienį kožno mėnesio, 3-čią val. po pietų pas
drg. Granskį, po nr. 200 Warren st.

KOMITETAS.

W. Lynn, Mass. LSPA. kuopa laikys susirinkimus pasku-
tiniame ketverge kožno mėn., Lietuvių Ukėšų Klubo sve-
tainėj 765 Western Ave.

Prat. sek. A. Avenauskas, 30 Blossom str.

Riverton, Ill. 62 kp. laiko susirinkimus kas antrą nedė-
lią po 1-mam kiekvieno mėnesio, 7 val. vakare, Rudolph
Tillman svetainėje.

Sekr. A. Baravykas, Bx 96.

Wilmington, Del. Mus kuopos LSPA. susirinkimai atsi-
būna du kart per mėnesį: partijos ir kuopos reikaluose kas
2-ram seredos vakare ir mėnesiniai kas paskutinį subatos
vakarą 7.30 val. kiekvienam mėnesį, N. E. Cor. Front &
Walnut Sts.

KOMITETAS.

Brighton, Mass. LSPA. kuopos susirinkimai atsibus kas
2-ra ir 4-tą nedėldienį kožno mėnesio, 3¼ val. po pietų, pas
S. Keršį, 36 Lincoln st. Sekr. J. Kucis.

Lietuviškos Literatūros Agentura.

Visos knygos Lietuviškoj kalboj ėsan-
čios yra gaunamos, teipgi užrašinėju vi-
sus liet. laikraščius. Kiekvienu sykiu duodu
knygas dovenų. Atsiliepk katalogų, įdėdams
už 2c. markę. Knygynams sutaisau knygas,
apdarau ir suregistravoju. Kreipkities visad
pas savo draugą mokslaeivį.

Esu agentu «Skardo» ir jo leidžiamųjų raš-
tų. Pažirėjimui galima gaut numerį už 6 c.
krasos ženklej.

*Pusę pelno nuo knygų kas mėnesi priduosiu
LSPA. Literatūros Fondui.*

Fortunatas J. Bagocius.

Box 1399 Pittsburg, Pa.

Lietuv. Literatūros Agentas.

Darbininkiškos knygos lietuviškoj kalboje, ir
lietuviški laikraščiai yra gaunami pas

P. J. Kailiu

Rear 1515 Sheffield Street, ALLEGHENY, Pa.

PUIKIAUSIAS LIETUVIŠKAS

SALIUNAS

Jono Alaburdos

Smagiausia vieta kožnam, kurs nori išsigert gryno miežinio
alaus, visokių vynų, geriausios degtinės ir tt. O kas per ciga-
rai! Net iš pačios Kubos atvežti. Kas syki atsilankys, tas ir
savo draugams pasakys.

Cor. 4-th & North st. Minersville, Pa. [45]

James Mc Ferron,

Įvairiausių kolonijališkų tavorų krautuvė.
Viskas parsiduoda už pigią prekę. Ateik, o
busi užganėdintas.

1729 Beaver Ave.

ALLEGHENY, Pa. (19-23)

J.H. Levinger,

Puikiausi če-
batai, geras dar-
bas, pigi prekė.

1813 Beaver ave-

Allegheny,

Pa.

(19-27)

Aptieka H.J. Wiethorn

Sumanus sutaisytojas gyduoliu, ant
kampo

Beaver ir Washington Ave.

ALLEGHENY, Pa. (12-37)

ATYDA: Lietuviai turi parodyt „Kovą“.

Jos. H. Reed.

Agulniat pardavinėja geriausį ir smagiasį alų iš Terre
Haute Bravarnios komp. Alus čionai visuomet patis aukš-
čiausio laipsnio, tas patis ir su vynu, šnapsu ir kitais gerimais.
Pirkėjai parodykit „KOVA“.

1900 Chartiers str.,

ALLEGHENY, Pa.

Abu telefonai.

[17-42]

E.E. Locke.

Agulna sakra va vynų, šnapsų, alaus, geros ir porterio. Rei-
kia žinot, kad mes visuomet duodam gerus gėrimus. Todėl lie-
tuviai nepralenkite mus. Pasirodykit pirkdami ir „Kovą“.

204 WESTINGHOUSE Ave. Willmerding, Pa.

Long Distonee Phone No. 12 - W. (17-42)

VISIEMS ŽINOMAS SALIUNAS

JOHN D. BROWN.

Skaniausis miežinis alus, geriausė degtinė ir
vynas.

N. W. cor. 2-nd & Monroe St's,

Philadelphia, Pa.

KAS DAR NEBUVO PASMANĘ NUSITRAUKT

Fotografiju

Tai labai didelė klaidą padarė, nes niekas teip pigiai ir puikiai
negali nutraukt. Eidami kur nors pas nežinomus tik vien pi-
nigus mokate, neturėdami jokio užganėdinimo. Kas tik ikišiol
nusiitraukė pas mane fotografiją, yra užganėdintas mano darbu.
Norintieje mokintis fotogr. amato, lai atsisaukia pas mane

Juozas Szukis

500 So. 2-nd st. Philadelphia, Pa. [29]

Louis Steitz

Didžiausia gėrimų sakra va.

1129 PENNSYLVANIA AVE. ALLEGHENY, PA.

Nori grynos degtines, alaus ar vynu, eik čia; jis
duos gerai, nebrangiai ir vertai jusu pinigų, jeigu
pasirodysi "Kovos" numerį su apgarsinimu. 23

Shepherd's APTIEKA

N.E. kampas 2-ros ir Dickinson Str.
Philadelphia, Pa.

M.H. Harris,

Didžiausia mėsos rinka. Galima gaut viso-
kios mėsos: šviežios, rūkytos; lietuviškų deš-
rų, sviesto, surių, lašinių.

1726 Beaver Ave., Cor. Washington.

ALLEGHENY, Pa. (19-23)

James Lowrie, Dr.

Palaidojimo Biūras.

Pasimirus kokios šeimos mylimam ša-
nui, kreipkitės po šiuo adresu:

1501-3-5 Beaver Ave., Cor. Locust Str.

(14-39)

ALLEGHENY, PA.

Ant Akmenu
Railroad Laikrodėlis

Patentuotas regula-
torius, ausuke užsuka-
mas ir nustatomas, vy-
riškas ar moteriškas, 18
K auksuotas, dvigubi
„Hunting“ lukštai, gra-
žiai iškvietkuotas. Tik-
rai gerai rodo. Yra vi-
survartojan. as geležinkelio tarnų, kaip ge-
riausiai laikantis; garantuota ant 25 m.

Šį laikrodėlį pasiūšine C.D.O. ant kiekvieno adreso, su
pavėjimu išegzaminuoti. Jeigu bus toks kaip rašoma,
užsimokėk expresu \$ 5.75 ir atvežimo kastas ir pasi-
limk laikrodėlį, jei ne, nemokėk nė vieno cento. Atmink,
kad už tokį pat laikrodėlį kitur mokėsi \$ 35.00. Prie lai-
krodėlio dar pridėdam 14K auksuotą labai gražų lencif-
gėlį su kompasu dykal.

EXCELSIOR WATCH CO.,

1036 Milwaukee ave. Chicago.

Revolucijos Paveikslas

„Prie liuosybės“, didelis paveikslas, 22
ir 28 colių, perstato atsitikimą Lietuvoje
1905 m., kaip revoliucionieriai drasko
maskolišką kanceliariją. Labai dailus pa-
veikslas pilnuos dažuos, su žaliuojančiais
laukais ir mėlynu dangum ir t. t. Tokio
lietuviško paveikslo da niekur nėra. Rei-
kalingi agentai. Prekė 1 dol. Adrisuokit:

Lithuanian Art Association,

Bx 133 Shenandoah, Pa.

„K o v a”

16

Išleista kas pėtneyėia. Prenumerai į visas **„KOVA”** The Lithuanian Weekly, published every Friday, by J. O. Shirvydas, 1418 So. 2-nd Str. Phila. Pa.

metams	\$ 2.00	Subscription rates:	One year in all parts of the world,	\$ 2.00;
pusmeėiui	\$ 1.00		Six months	\$ 1.00.

Apgarsninių prekė: Sykis už colį 50c. per mėnesį 1.00; per metus 10.00

Advertisements rates on application.

Siunčiant raštus, pinigų ir visokių reikalavimų susirašant, adresuokite:

„KOVA”, 1418 So. 2-nd Str., Philadelphia, Pa.

Atkreipiu atydą savo draugų ir vienuolių lietuvių, kad mes apturėjome dabar didžiausį pasirinkimą

Drapanų, Skrybėlių ir Čevėrykų.

Didžiausia sąkrova overkočių ir siutų visokių prekes

Naujausios pavasario ir vasarinės mados

Viskų tą parduodam labai prieinamą prekę.

Prosinam vienus metus už DYKĄ!

L.Freedman & Son.

VIENA PREKE

Lietuviai, atminkit adrisa

Kampas South ir 4-os.

Lietuviu Gedytojas

A.L. Graičūnas, Ph. G.M.D.

3202 So. Halsted st., kampas 32-ros gatvės, Chicago, Ill.

Lietuviai, nesiduokit save apgadininti visokiems profesoriams, specialistams ir āndaktariams, pas kuriuos tik pinigų suksite, o sveikatos ir teisingos rodos negunat. Jei sergi kokia liga, eik pas Dr. A.L. Graičūna, jis tuos tau teisingai rodą DYKĄ ir pasakys, ar galima išgydyti ir kaip ilgai gydymas trauksis. Dr. A.L. Graičūnas nesuvadziojo nei vieno ligonio ir iš pirmo pamatymo pasako, ar ligonis išgydomas, ar ne; kurį apsilima išgydyti, išgydo greitai ir už mažą ūmokestį.

Už sveikatos visada ūžstoja ir kompanijų agentai nenuperka manęs. Suželstiems prie darbo, karų, geležinkelių ir t.t., suteikia greitai pagalbą ir rodą.

Gydo visokias ligas: vyriskas, motėriskas ir vaikų ligas. Valandos prėd mimo ligonių kasdien ir nedėlioms: Nuo 8 ryto iki 10 val. vakare.

Telefonas 7399 Yards.

P. Y. OBIECUNAS.

12 & CARSON ST.

S.S. PITTSBURG, PA.

PIRMA LIETUVIŠKA BANKA

su kapitulu \$ 75.000.000

Suorganizuota ir čarteriuta kalpo

All Nations Deposit Bank.

(Visų Tautų Banka)

Mūsų banka yra viena iš tvėrčiausių Sv. Valstijosė, čarteriuota, esanti po kontrole Valstijos rando ir per tai pilnai ūžtkrinanti. Prima pinigų ūžsėdėdijimui ir moka ke tvirta procenta. Parduoda laivakortes ant geriausių linijų ir siunčia pinigus į visas dalis svieto. Padaro daviernastis atlikimui visokių reikalų su valdžia Rusijos. Išmaino visokius pinigus ant merikoniskų arba kitokių. Daro apsergėjimus nuo ugnies ant visų dalykų ir t.t. Pinigus dēl sėdėdijimo galit prisijst pačto Money Order'iu arba Expresso Co., o tuojaus bus išsiųstos bankavos knygtės.

DOVANAI!

NAUJA LIETUVIŠKA

DOVANAI!

DAKTARIŠKA KNYGA

„VADOVAS IN SVEIKATA”

50.000 egz. vėl išleista šios knygos. Ji parašyta D-ro Prof. COLLINS, o vėliausias išleidimas, su daug pridėjimų plačiau išaiškinta — visokios ligos ir kaip būt sveiku bei laimingu. Pripildyta DIREKTORIAUS COLLINS N.Y. MEDICAL INSTITUTO.

Apart kitų moksliskų, kas reikalinga kiekvienam žinot, toj knygoj yra daug žingeidžių pamokinimų, apie vyrų ir moterų lytišką susitnokimą, ką nieks dar ikišiol teip atvirai ir drėšiai neaprašė, kaip „Vadovas į Sveikatą”.

Tą knygą suviršum 200 lapų didžio, nors kaštoja 45c., bet kad apšvietimi liandies išduota, tai kiekvienas, kuris atsius tik keletą stampų ūž prisintimą, aptures per pačtą „VADOVĄ IN SVEIKATĄ”.

Šita knyga yra naudinga sveikiems ir sergantiems, vyrams ir moterims, nes joj yra aprašymai kaip nuo visokių ligų išsisaugot, kaip jas išsigydyt, teipat visokių ligų vardai. Kiekvienas toj knygoj atras sau reikalingas žinias. Skaitytos šios knygos, nereikalaus pas pseudo—geradejus įieskot pagelbos.

Jei esi nesveikas, pirmiau neg kreipsies pas kokį daktarą, kad nešančia liga nekaltbėtų, tai išsirašyk ir perskaityk „VADOVĄ IN SVEIKATĄ”.

Teipat COLLINS N.Y. MEDICAL INSTITUTAS, vyrų ir moterų visokias ligas išgydo pasekmingai, nes pergalejimui ligų vartoja grynus vaistus, kokius tik žemė ir ganta išduoda. Kad ne ypatingai, tai (lietuviškai) aprašyk ligą, kad liga bus išgydoma ir bus pristuti vaistai, tai kokio skyriaus ar vardo liga nebūtų, bus išgydyta. Vaistai išsiuntinėjama po visą Ameriką ir kitas dalis pasaules

ADRESUOK:

The COLLINS N.Y. Medical Institute

140 West 34-th st. New York, N.Y.

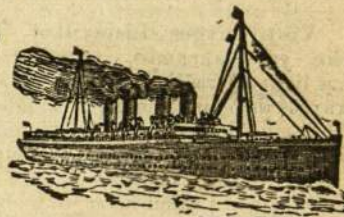
Ofiso valandos: nuo 10 ryto iki 5 po p. Šventadieniais nuo 10 ryto iki 1 po p.

M. Rosenbaum,

SENIAUSIA

Lietuviška Banka

Philadelphijoje, Pa.

Parduoda laivakortes ant geriausių linijų laivų.

Išmaino pinigus ir išsiunčia po gvarancija į visas šalis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.

Agentūra geležinkelių tikiety.

Parduodame geležinkelių tikiety į visus miestus Jungtinių Valetijų.

605 So. 3-rd st. Philadelphia, Pa.

GRAMATIKA angliskos kalbos.

Su ištarimu kiekvieno angliskio žodžio lietuviškai, k.t. be ast [byst] žvėris; eigt [eit] aštuoni; e y e [ai] akis ir t.t. 174 pusl. Su prisintimu..... \$ 1.25

Vaiku Draugas arba kaip išmokyti skaityti ir rašyti be mokiniojo. 222 abrožėlial parodo žodžius druko ir gražaus rašto. Rašto žodžių yra 285. Puslapių 64. Su prisintimu..... 15c

Naujas Budas išsimokinimo gražiai lietuviškai rašyti. be pagalbos mokytojaus. 24 ps. 10c. Pinigus siųst per „Money Order” po adresu:

P. Mikolainis, Box 62, New York.